

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018**

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban telah diaudit oleh wakil saya yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2018 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 1 hingga 40.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Majlis Perbandaran Seremban pada 31 Disember 2018 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171).

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya dihuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Majlis Perbandaran Seremban dan telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Ahli Majlis Majlis Perbandaran Seremban bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Ahli Majlis Terhadap Penyata Kewangan

Ahli Majlis bertanggungjawab terhadap penyediaan penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Ahli Majlis juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban adalah bebas daripada salah nyata yang ketara sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban, Ahli Majlis bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Majlis Perbandaran Seremban untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakan sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan, kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Majlis Perbandaran Seremban.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai, kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Ahli Majlis.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Ahli Majlis dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Majlis Perbandaran Seremban sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan penyata kewangan Majlis Perbandaran Seremban memberi gambaran yang saksama.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

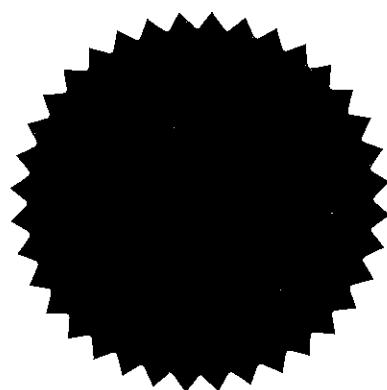
Berdasarkan keperluan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171), saya juga melaporkan bahawa pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Majlis Perbandaran Seremban telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta.

Hal-hal Lain

Laporan ini dibuat untuk Ahli Majlis dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(ZAKRI BIN MAMAT)
b.p. KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

SEREMBAN
30 OGOS 2019

Laporan Juruaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara - Majlis Perbandaran Seremban, Negeri Sembilan

Pendapat

Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban ("Majlis") telah diaudit oleh kami yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2018 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih dan Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 1 hingga 40.

Pada pendapat kami, selain daripada kesan yang dinyatakan di perenggan Asas Pendapat di bawah, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai Penyata Kedudukan Kewangan Majlis pada 31 Disember 2018 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih dan Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS), 1 Pekeliling Perbendaharaan dan Akta Kerajaan Tempatan (1971).

Asas Kepada Pendapat

Kami telah menjalankan audit mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa. Tanggungjawab kami di bawah piawaian dijelaskan dengan lebih terperinci di dalam bahagian Tanggungjawab Juruaudit bagi Audit Penyata Kewangan dalam laporan kami. Kami percaya bahawa bukti audit yang kami perolehi adalah mencukupi dan bersesuaian sebagai asas pendapat kami.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika lain

Kami adalah bebas daripada Majlis serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan Undang-Undang Kecil (Etika Profesional, Kelakuan dan Amalan) dalam Institut Akauntan Malaysia ("Undang-Undang Kecil") dan Lembaga Piawaian Etika Antarabangsa untuk Kod Akauntan Etika Profesional Akauntan ("Kod IESBA"), dan kami telah memenuhi tanggungjawab etika kami yang lain mengikut undang-undang kecil dan Kod IESBA.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Ahli Anggota Majlis bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat kami terhadap penyata kewangan Majlis tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan kami tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Laporan Jururaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara - Majlis Perbandaran Seremban,Negeri Sembilan (sambungan)

Tanggungjawab Ahli Anggota Majlis Terhadap Penyata Kewangan

Ahli Anggota Majlis bertanggungjawab bagi penyediaan penyata kewangan Majlis yang memberi gambaran yang benar dan saksama berdasarkan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS), 1 Pekeliling Perbendaharaan dan Akta Kerajaan Tempatan (1971). Ahli Anggota Majlis juga bertanggungjawab terhadap kawalan dalaman seperti Anggota Majlis menentukan adalah perlu untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Majlis yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan oleh penipuan atau ralat.

Dalam menyediakan penyata kewangan Majlis, Ahli Anggota Majlis bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Majlis untuk meneruskan sebagai satu usaha berterusan, mendedahkan, seperti yang berkenaan, perkara-perkara yang berkaitan dengan usaha berterusan dan menggunakan asas usaha berterusan perakaunan melainkan jika Anggota Majlis berhasrat sama ada untuk membubarkan Majlis atau memberhentikan operasi, atau tiada alternatif yang realistik tetapi untuk berbuat demikian.

Tanggungjawab Juruaudit bagi Audit Penyata Kewangan

Objektif kami adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Majlis secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan oleh fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat kami. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangka dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa, kami menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan “profesional skepticism” sepanjang audit. Kami juga:

- Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata yang ketara pada penyata kewangan Majlis, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit responsif kepada risiko berkenaan, dan mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk menyediakan asas bagi pendapat kami. Risiko tidak mengesan salah nyata yang ketara akibat daripada penipuan adalah lebih tinggi kepada sesuatu hasil daripada kesilapan, begitu juga dengan penipuan yang mungkin melibatkan pakatan sulit, pemalsuan, peninggalan yang disengajakan, gambaran yang salah, atau melangkaui kawalan dalaman.

Laporan Jururaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara - Majlis Perbandaran Seremban,Negeri Sembilan (sambungan)

Tanggungjawab Juruaudit bagi Audit Penyata Kewangan (sambungan)

- Mendapatkan pemahaman kawalan dalaman yang berkaitan dengan audit bagi tujuan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian dengan keadaan, tetapi bukan bertujuan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Majlis.
- Menilai kesesuaian polisi perakaunan yang digunakan dan kewajaran anggaran perakaunan dan juga berkaitan dengan pendedahan yang dibuat oleh Ahli Anggota Majlis.
- Membuat kesimpulan mengenai kesesuaian penggunaan asas usaha berterusan daripada perakaunan oleh Anggota Majlis dan, berdasarkan bukti audit yang diperolehi, sama ada ketidakpastian material yang wujud berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang boleh menimbulkan keraguan yang besar ke atas keupayaan Majlis untuk terus sebagai satu usaha berterusan. Jika kami membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian material wujud, kami dikehendaki untuk memberi perhatian di dalam laporan juruaudit yang berkaitan dengan pendedahan dalam penyata kewangan Majlis atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, untuk mengubah pendapat kami. Kesimpulan kami adalah berdasarkan kepada bukti audit yang diperolehi sehingga tarikh laporan juruaudit kami. Walau bagaimanapun, peristiwa akan datang atau keadaan boleh menyebabkan Majlis berhenti untuk terus sebagai satu usaha berterusan.
- Menilai pembentangan secara keseluruhan, struktur dan kandungan penyata kewangan Majlis, termasuk pendedahan, dan sama ada penyata kewangan mewakili transaksi asas dan peristiwa dengan cara untuk mencapai pembentangan yang saksama.

Kami berkomunikasi dengan Ahli Anggota Majlis mengenai, antara perkara-perkara lainnya, skop yang dirancang dan masa audit dan penemuan penting audit, termasuk apa-apa kekurangan yang ketara dalam kawalan dalaman yang kami kenal pasti semasa audit kami.

Laporan mengenai Keperluan Perundangan dan Kawal Selia Yang Lain

Selaras dengan keperluan Akta Kerajaan Tempatan (1971) di Malaysia, kami turut melaporkan bahawa pada pendapat kami, rekod perakaunan dan rekod-rekod lain serta daftar-daftar yang dikehendaki oleh Akta untuk disimpan oleh Majlis telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta tersebut.

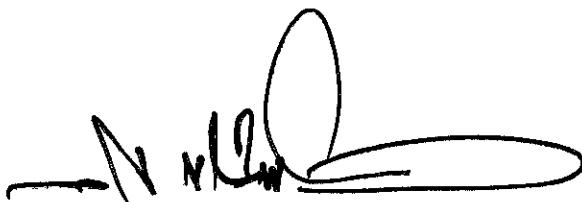
**Laporan Jururaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara
- Majlis Perbandaran Seremban,Negeri Sembilan (sambungan)**

Hal-hal lain

Laporan ini dibuat untuk ahli-ahli Majlis, sebagai satu badan, selaras dengan Akta Kerajaan Tempatan (1971), di Malaysia dan bukan untuk tujuan lain. Pihak kami tidak bertanggungjawab terhadap pihak-pihak lain bagi kandungan laporan ini.

ADAM & CO.
AF 1250
Akauntan Bertauliah

ADAM SELAMAT BIN MUSA
02019/03/2020 J
Akauntan Bertauliah

Bandar Baru Bangi,
Tarikh: **05 AUG 2019**

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

LAPORAN DAN PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Kandungan

	<u>Muka Surat</u>
* Maklumat Majlis	(i)
* Pengakuan Oleh Pegawai Utama Yang Bertanggungjawab Ke Atas Pengurusan Kewangan	(ii)
* Penyata Oleh Ahli-Ahli Majlis	(iii)
* Penyata Kedudukan Kewangan	1
* Penyata Prestasi Kewangan	2
* Penyata Perubahan Aset Bersih	3
* Penyata Aliran Tunai	4
* Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar	5
* Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan	6 - 40

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

MAKLUMAT MAJLIS

YANG DIPERTUA	Y. BHG DATO' HJ. ZAZALI BIN SALEHUDIN (BERKHIDMAT PADA 1 OGOS 2018)
	Y. BHG DATO' HJ. ABD. HALIM BIN HJ. ABD. LATIF (PENAMATAN SECARA KONTRAK PADA 1 OGOS 2018)
SETIAUSAHA	JAWATAN BELUM DIISI
PENGARAH UNDANG-UNDANG	EN. HANIZAM BIN AHMAD
PENGARAH KEWANGAN	PUAN ANIZAHATON BT KAMALUDIN
JURUAUDIT	KETUA AUDIT NEGARA, Jabatan Audit Negara, Aras 1-5, Lot 2 G 4, Presint 2, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya.
PEJABAT BERDAFTAR	Wisma Bandar Raya, Lot 24392 Persiaran Forest Heights 1, Jalan Seremban - Tampin, 70450 Seremban, Negeri Sembilan Darul Khusus.
BANK-BANK	RHB Bank Berhad Bank Islam Malaysia Berhad AmBank (M) Berhad CIMB Bank Berhad Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Malayan Banking Berhad

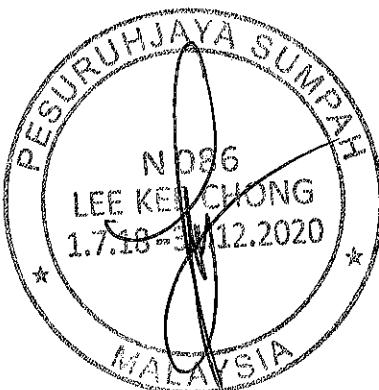
MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN

Saya, Dato' Haji Zazali Bin Salehudin, pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan Majlis Perbandaran Seremban, dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar bagi tahun berakhir pada 31 Disember 2018 yang berikut ini berserta nota-nota di dalamnya, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya adalah benar dan saya membuat pengakuan ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ianya adalah benar dan menurut kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Ditandatangani dan diakui oleh)
penama yang tersebut di atas)
di SEREMBAN, NEGERI SEMBILAN)
pada 27 MAY 2019)

Di hadapan saya,

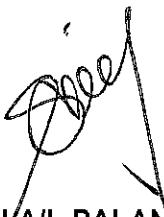
Tingkat 1, No. 436 Jalan Temiang
70200 Seremban, Negeri Sembilan Darul Khusus.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

PENYATA OLEH AHLI-AHLI MAJLIS

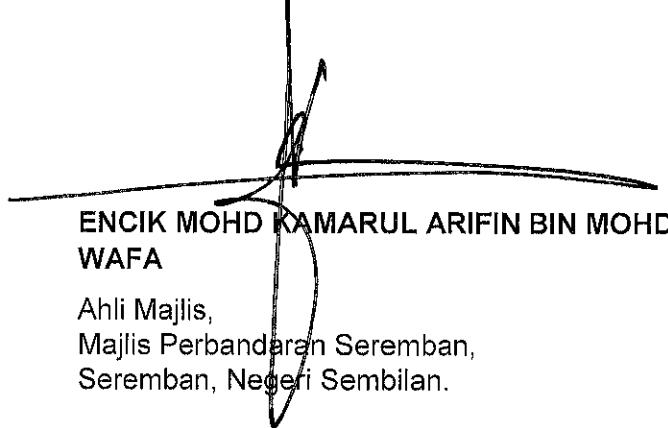
Kami, **ENCIK CIWAN A/L PALANIAPPAN** dan **ENCIK MOHD KAMARUL ARIFIN BIN MOHD WAFA** yang merupakan dua daripada Ahli-Ahli Majlis, Majlis Perbandaran Seremban dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat kami, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar yang berikut ini berserta dengan nota-nota di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan Majlis Perbandaran Seremban pada 31 Disember 2018 dan Prestasi Kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak Ahli-Ahli Majlis ,

ENCIK CIWAN A/L PALANIAPPAN

Ahli Majlis,
Majlis Perbandaran Seremban,
Seremban, Negeri Sembilan.

**ENCIK MOHD KAMARUL ARIFIN BIN MOHD
WAFA**

Ahli Majlis,
Majlis Perbandaran Seremban,
Seremban, Negeri Sembilan.

Tarikh : **27 MAY 2019**

Tarikh : **27 MAY 2019**

PEJABAT MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
WISMA BANDAR RAYA,
LOT 24392 PERSIARAN FOREST HEIGHTS 1,
JALAN SEREMBAN - TAMPIN,
70450 SEREMBAN,

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2018

	Nota	2018 RM	2017 RM
ASET SEMASA			
Urusniaga bukan pertukaran belum terima	3	23,166,364	24,231,253
Urusniaga pertukaran belum terima	4	2,075,337	2,417,486
Pelbagai akaun belum terima, deposit dan pendahuluan	5	29,453,047	27,285,956
Simpanan tetap	6	49,500,000	51,500,000
Wang di tangan dan di bank	7	5,885,572	3,522,260
		<u>110,080,320</u>	<u>108,956,955</u>
ASET BUKAN SEMASA			
Hartanah, loji dan peralatan	8	2,635,489,817	58,758,324
Hartanah pelaburan	9	228,956,501	230,917,254
Kerja dalam pelaksanaan	10	15,884,169	5,473,502
Aset tak ketara	11	1,166,426	992,819
Pelbagai akaun belum terima, deposit dan pendahuluan	5	75,243	92,008
		<u>2,881,572,156</u>	<u>296,233,907</u>
JUMLAH ASET		<u>2,991,652,476</u>	<u>405,190,862</u>
LIABILITI SEMASA			
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan terakru	12	38,025,346	31,218,010
Geran tertunda	13	1,733,061	6,789,248
Peruntukan manfaat kakitangan	14	343,699	546,003
Pinjaman sewa beli	15	441,949	539,208
Pinjaman	16	1,373,392	349,090
		<u>41,917,447</u>	<u>39,441,559</u>
LIABILITI BUKAN SEMASA			
Peruntukan manfaat kakitangan	14	607,118	657,556
Pinjaman sewa beli	15	1,060,634	1,502,680
Pinjaman	16	57,289,490	46,999,414
		<u>58,957,242</u>	<u>49,159,650</u>
JUMLAH LIABILITI		<u>100,874,689</u>	<u>88,601,209</u>
ASET BERSIH		<u>2,890,777,787</u>	<u>316,589,653</u>
ASET BERSIH			
Kumpulan Wang Majlis		2,889,777,787	315,589,653
Kumpulan Wang Pinjaman		1,000,000	1,000,000
		<u>2,890,777,787</u>	<u>316,589,653</u>

Sila rujuk nota-nota kepada penyata kewangan.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA PRESTASI KEWANGAN
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	Nota	2018 RM	2017 RM
HASIL			
Urusniaga bukan pertukaran	17	115,219,585	117,247,155
Urusniaga pertukaran	18	10,819,906	11,306,970
JUMLAH HASIL		126,039,491	128,554,125
PERBELANJAAN			
Emolumen			
Gaji dan upahan		18,898,354	18,934,322
Elaun tetap		5,441,720	5,609,448
Sumbangan berkanun untuk kakitangan		3,304,692	3,295,299
Elaun lebih masa		2,829,659	3,224,518
Faedah kewangan yang lain		1,831,596	730,162
Elaun Ahli Majlis		382,680	400,000
		32,688,701	32,193,749
Perkhidmatan dan Bekalan			
Perbelanjaan perjalanan dan sara hidup	19	498,552	533,759
Pengangkutan barang-barang		10,217	5,186
Utiliti	20	11,449,998	11,436,192
Sewaan	21	790,824	811,391
Bekalan bahan-bahan mentah	22	2,822,021	2,581,160
Bekalan dan bahan-bahan lain	23	1,514,784	1,512,815
Penyelenggaraan dan pemberian kecil	24	6,391,146	8,892,238
Perkhidmatan ikhtisas dan hospitaliti	25	30,156,519	29,741,419
		53,634,061	55,514,160
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap			
Pemberian dalam negeri	26	301,245	369,299
Tuntutan, insurans dan pampasan	27	6,816	27,967
Ganjaran		112,904	284,243
Gantian cuti rehat		148,748	488,655
Faedah	28	2,585,903	1,729,343
		3,155,616	2,899,507
Perbelanjaan-Perbelanjaan Lain			
Pelbagai perbelanjaan	29	3,142,856	650,818
Perbelanjaan pembangunan	30	22,402,683	34,817,908
Kerugian atas pelupusan		327,275	2,735,330
Pulangbalik dan hapuskira		219,103	339,227
Rosot nilai aset kewangan		810,873	743,404
		26,902,790	39,286,687
Susutnilai dan pelunasan		143,597,934	8,573,655
JUMLAH PERBELANJAAN		259,979,102	138,467,758
KURANGAN BAGI TAHUN		(133,939,611)	(9,913,633)

Sila rujuk nota-nota kepada penyata kewangan.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA PERUBAHAN ASET BERSIH
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Nota	Kumpulan Wang Majlis	Kumpulan Wang Pinjaman	Jumlah Aset Bersih
	RM	RM	RM
Baki pada 1 Januari 2017	279,848,582	1,000,000	280,848,582
Pelarasan tahun lalu	45,654,704	-	45,654,704
Kurangan bersih bagi tahun	(9,913,633)	-	(9,913,633)
 Baki pada 31 Disember 2017	 315,589,653	 1,000,000	 316,589,653
<i>Pelarasan tahun lalu</i>	<i>36</i>	<i>101,412</i>	<i>101,412</i>
<i>Kesan pemakaian MPSAS</i>	<i>2.25</i>	<i>2,708,026,333</i>	<i>2,708,026,333</i>
Kurangan bersih bagi tahun	(133,939,611)	-	(133,939,611)
 Baki pada 31 Disember 2018	 <u>2,889,777,787</u>	 <u>1,000,000</u>	 <u>2,890,777,787</u>

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	2018	2017
	RM	RM
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI		
Kurangan bagi tahun	(133,939,611)	(9,913,633)
Pengerakan bukan tunai:		
Pelarasan tahun lalu / Kesan pemakaian MPSAS	-	39,918,067
Susutnilai dan pelunasan	143,597,934	8,616,891
Pelupusan	-	8,753,527
Pembalikan nilai masa kini	145,632	148,892
Peningkatan dalam elaan rosot nilai	810,873	743,404
Hapuskira aset kewangan	219,103	339,227
Peruntukan manfaat kakitangan	293,261	448,035
Pembayaran peruntukan manfaat kakitangan	(466,867)	(367,675)
(Pengurangan) / Peningkatan dalam peruntukan manfaat kakitangan	(79,136)	169,694
Pelunasan geran	(12,149,560)	(3,269,359)
Penerimaan geran	7,093,373	5,551,430
Perbelanjaan faedah	2,440,271	1,580,451
Peningkatan belum terima	(1,769,684)	(23,093,245)
Peningkatan / (Pengurangan) belum bayar	6,807,336	(696,506)
Rugi jualan hartanah, loji dan peralatan	317,087	-
Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi	13,320,012	28,929,200
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN		
Belian hartanah, loji dan peralatan	(2,211,913)	(3,170,665)
Belian aset tak ketara	(448,757)	(526,085)
Belian hartanah pelaburan	(1,433,952)	(45,452,986)
Tambahan kerja dalam kemajuan	(17,066,366)	(1,737,515)
Terimaan daripada jualan hartanah, loji dan peralatan	15,118	-
Aliran tunai bersih daripada aktiviti pelaburan	(21,145,870)	(50,887,251)
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN		
Terimaan daripada pinjaman	12,542,117	19,798,832
Bayaran balik pinjaman	(1,373,371)	(349,090)
Faedah dibayar	(2,440,271)	(1,580,451)
Pembayaran pinjaman sewa beli	(539,305)	(1,219,453)
Simpanan tetap yang dicagarkan	-	(5,000,000)
Aliran tunai bersih daripada aktiviti pembiayaan	8,189,170	11,649,838
Peningkatan / (Pengurangan) bersih dalam tunai dan kesetaraan tunai	363,312	(10,308,213)
Tunai dan kesetaraan tunai pada awal tempoh	45,022,260	55,330,473
Tunai dan kesetaraan tunai pada akhir tempoh	45,385,572	45,022,260
<i>Tunai dan kesetaraan tunai pada akhir tempoh terdiri daripada :</i>		
Simpanan tetap	49,500,000	51,500,000
Wang di tangan dan di bank	5,885,572	3,522,260
	55,385,572	55,022,260
Tolak : Simpanan tetap dicagarkan	(10,000,000)	(10,000,000)
	45,385,572	45,022,260

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

	JUMLAH BAJET		Jumlah Sebenar RM	^Varian Bajet RM	^Varian Bajet %
	Asal RM	Akhir RM			
PENERIMAAN					
Urusniaga bukan pertukaran	82,117,800	82,117,800	84,542,085	(2,424,285)	(2.95)
Urusniaga pertukaran	12,226,200	12,226,200	10,787,480	1,438,720	11.77
	94,344,000	94,344,000	95,329,565	(985,565)	(1.04)
PEMBAYARAN					
Emolumen	32,809,100	34,007,150	32,776,232	1,230,918	3.62
Perkhidmatan dan bekalan	49,877,100	55,714,150	53,100,948	2,613,202	4.69
Pemilikan harta modal	1,660,300	4,876,850	4,464,107	412,743	8.46
Pemberian dan kenaan bayaran tetap	4,834,000	4,070,800	3,902,539	168,261	4.13
Perbelanjaan lain-lain	1,110,000	1,121,550	927,389	194,161	17.31
Perbelanjaan pembangunan	4,003,500	4,553,500	2,699,562	1,853,938	40.71
	94,294,000	104,344,000	97,870,777	6,473,223	6.20
PENERIMAAN BERSIH	50,000	(10,000,000)	(2,541,212)	5,487,658	

[^] Merujuk kepada varian di antara Jumlah Bajet Akhir dan Jumlah Sebenar.

PENJELASAN BAGI VARIAN YANG KETARA

1. Perbelanjaan pembangunan

Sebanyak 40.71% perbelanjaan pembangunan yang tidak dibelanjakan dipengaruhi oleh perkara berikut :

- 1.1 Cadangan kerja-kerja penambahan lapisan jalan Sistem Georis ditangguhkan bagi memberi laluan kepada projek bandaraya.
- 1.2 Tender infrastruktur ICT bagi Keselamatan Rangkaian telah ditawarkan pada Oktober 2018. Walaubagaimanapun pembayaran belum dijelaskan kerana bekalan tidak mengikut spesifikasi.
- 1.3 Pembangunan bagi sistem e-Gaji dan Aset tidak diteruskan kerana Majlis telah membuat perolehan Sistem SPBT Majlis Bandaraya Ipoh.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

1. MAKLUMAT AM

1.1. Kegiatan Utama Majlis

Kegiatan Utama Majlis adalah memberi dan meningkatkan perkhidmatan dan kemudahan prasarana serta perancangan dan perlaksanaan program-program pentadbiran, ekonomi dan sosial bagi kawasan Majlis Perbandaran Seremban.

Mengenakan cukai taksiran terhadap pemilik-pemilik harta bagi harta-harta yang boleh dikenakan cukai taksiran yang secara langsung atau tidak langsung menerima perkhidmatan Majlis seperti penataan lampu jalan, pembersihan longkang dan kutipan sampah.

Mengenakan sewa ke atas premis-premis Majlis.

Mengeluarkan lesen perniagaan kepada peniaga-peniaga yang menjalankan aktiviti perniagaan dalam kawasan operasi Majlis.

- 1.2. Penyata Kewangan ini dibentangkan dalam Ringgit Malaysia ("RM") yang merupakan mata wang fungsian dan persempahan Majlis.
- 1.3 Penyata Kewangan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 telah dibentang dan diluluskan oleh Mesyuarat Majlis Penuh pada **27 Mei 2019**.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN

2.1. Asas Penyediaan Penyata Kewangan

- 2.1.1. Penyata Kewangan Majlis disediakan berdasarkan kepada konvensyen kos sejarah selain yang dinyatakan secara berasingan dan mematuhi Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan 1 Pekeliling Perbendaharaan.
- 2.1.2. Penyediaan Penyata Kewangan memerlukan pertimbangan, anggaran dan andaian yang memberi kesan kepada penggunaan dasar dan amaun bagi aset, liabiliti, hasil dan belanja yang dilaporkan.

Anggaran dan andaian yang digunakan akan disemak secara berterusan. Semakan semula kepada anggaran perakaunan akan diiktiraf dalam tempoh anggaran tersebut disemak, jika semakan semula hanya memberi kesan kepada tempoh tersebut, atau dalam tempoh semakan dan tempoh masa hadapan sekiranya semakan semula memberi kesan kepada tempoh semasa dan masa yang akan datang.

Sekiranya pertimbangan ini memberi kesan signifikan kepada amaun yang diiktiraf dalam Penyata Kewangan, ia hendaklah didekah dalam Nota 2.20 kepada Penyata Kewangan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.2. Pengiktirafan Pendapatan dan Perbelanjaan

2.2.1. Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran

Urus niaga bukan pertukaran akan diiktiraf sebagai aset apabila terdapat manfaat ekonomi masa depan atau potensi perkhidmatan dijangka mengalir ke dalam entiti, ianya berpunca daripada peristiwa lampau serta nilai saksama aset dapat diukur dengan munasabah. Urus niaga bukan pertukaran yang diiktiraf sebagai aset hendaklah diiktiraf sebagai hasil, kecuali setakat liabiliti yang juga diiktiraf berkenaan dengan aliran masuk yang sama sebagai tertunda di dalam penyata kedudukan kewangan. Apabila obligasi terhadap sesuatu liabiliti itu telah dipenuhi, entiti hendaklah mengurangkan amaun bawaan liabiliti yang diiktiraf itu dan mengiktiraf amaun hasil yang sama dengan pengurangan itu.

Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran adalah seperti berikut :

(i) Cukai Taksiran

Cukai taksiran adalah hasil cukai yang dikenakan ke atas pegangan harta berkadar yang terletak di dalam kawasan Majlis. Cukai taksiran di iktiraf sebagai hasil dalam Penyata Prestasi Kewangan semasa bil cukai semasa dikeluarkan iaitu pada setiap 1 Januari dan 1 Julai.

(ii) Geran Kerajaan

Geran kerajaan yang tidak dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan yang tertentu seperti geran keseimbangan diambil kira sebagai hasil di dalam penyata prestasi kewangan. Geran kerajaan yang dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan tertentu seperti geran pembangunan diiktiraf sebagai geran tertunda dan dilunaskan sebagai hasil bersamaan dengan amaun bawaan liabiliti yang telah memenuhi syarat.

(iii) Lesen, Bayaran Pendaftaran dan Permit

Majlis merekodkan semua bayaran yang dikenakan berhubung dengan pemberian kelulusan atau kebenaran kepada individu, perbadanan, perniagaan dan perusahaan-perusahaan lain untuk tujuan peraturan dan kawalan. Ianya termasuk lesen perniagaan, permit sementara, lesen anjing, iklan dan lain-lain.

Hasil bagi lesen, bayaran pendaftaran dan permit diiktiraf setelah Majlis menerima bayaran kerana ketidakpastian sama ada pelesen mahu meneruskan perniagaan setelah tamat tempoh lesen.

(iv) Sumbangan membantu kadar

Sumbangan Membantu Kadar adalah hasil cukai tak langsung yang dikenakan ke atas pegangan harta berkadar bagi agensi-agensi Kerajaan dan Badan Berkanun yang terletak di dalam kawasan Majlis. Sumbangan Membantu Kadar di iktiraf sebagai hasil dalam Penyata Prestasi Kewangan semasa bil dikeluarkan iaitu pada setiap awal tahun.

(v) Denda dan Hukuman

Denda dan hukuman merupakan bayaran denda, sitaan dan hukuman-hukuman lain yang dikenakan kerana melanggar undang-undang atau kerana kegagalan memenuhi tanggungan kontrak sama ada berkaitan dengan spesifikasi atau masa termasuk denda cukai taksiran, waran, kos guaman, kompaun dan lain-lain kos penguatkuasaan.

Hasil bagi denda dan hukuman yang lain-lain diiktiraf setelah Majlis menerima bayaran kerana berdasarkan pengalaman dan ketidakpastian dalam membuat kutipan ke atas hasil denda dan hukuman.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.2. Pengiktirafan Pendapatan dan Perbelanjaan (*sambungan*)

2.2.2. Hasil daripada Urusniaga Pertukaran

Hasil daripada urusniaga pertukaran diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada entiti dan manfaat ini boleh diukur dengan pasti.

Hasil daripada Urusniaga Pertukaran adalah seperti berikut :

(i) Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan

Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan ini melibatkan semua terimaan berkenaan dengan perkhidmatan yang diberi oleh Majlis termasuk perkhidmatan tempat letak kereta, pelan perancangan, pelan infrastruktur, pelan bangunan, senggaraan gerai dan pasar, potong rumput dan lain-lain perkhidmatan.

(ii) Sewaan

Hasil sewa dikenakan ke atas premis-premis Majlis mengikut syarat perjanjian penyewaan.

(iii) Faedah dan Perolehan dari Pelaburan

Hasil keuntungan daripada pelaburan diiktiraf atas dasar perkadaran masa yang mengambil kira kadar pulangan hasil efektif atas aset tersebut. Kadar pulangan hasil efektif ke atas aset ialah kadar keuntungan yang diperlukan untuk mendiskaunkan jangkaan aliran penerimaan tunai masa hadapan sepanjang hayat aset tersebut untuk disamakan dengan amaun bawaan awal aset tersebut.

(iv) Perolehan dari Jualan Barang-Barang

Perolehan dari Jualan Barang-Barang merupakan terimaan daripada jualan borang sebut harga dan tender serta jualan harta benda fizikal (tidak termasuk pelaburan) dan lain-lain.

2.3. Hartanah, Loji dan Peralatan

2.3.1. Hartanah, loji dan peralatan diiktiraf pada nilai kos yang melebihi RM2,000.00 setiap satu.

2.3.2. Bagi tanah-tanah yang bukan milik Majlis yang mana didirikan bangunan Majlis di atasnya tidak diakaunkan kerana Majlis tidak mempunyai kawalan yang menyeluruh ke atasnya.

2.3.3. Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos tolak susutnilai dan rosotnilai terkumpul (jika ada). Kos termasuk semua kos langsung yang terlibat untuk membawa aset tersebut ke lokasi dan keadaan yang membolehkannya beroperasi dalam cara yang dikehendaki oleh pihak pengurusan. Kos penggantian bagi mana-mana aset yang memerlukan penggantian secara berkala akan dipermodalkan manakala nilai dibawa bagi bahagian yang diganti tersebut akan dinyahiktirafkan. Kos-kos perkhidmatan harian akan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata prestasi kewangan.

2.3.4. Jika sesuatu aset diperoleh melalui urus niaga bukan pertukaran, kos hendaklah diukur berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan. Aset-aset ini kemudiannya akan dikreditkan di dalam penyata prestasi kewangan, melainkan jika terdapat syarat-syarat mengenai penggunaan aset tersebut, di mana ia perlu diiktiraf di dalam liabiliti semasa.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.3. Hartanah, Loji dan Peralatan (sambungan)

- 2.3.5. Nilai dibawa item hartanah, loji dan peralatan hendaklah dinyahiktirafkan semasa pelupusan atau apabila tiada manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan yang dijangka daripada penggunaan atau pelupusannya. Keuntungan atau kerugian atas nyahiktiraf hartanah, loji dan peralatan adalah ditentukan dengan membandingkan nilai pelupusan bersih dengan nilai dibawa aset di mana perbezaannya akan diambil kira sebagai keuntungan atau kerugian di dalam penyata prestasi kewangan.
- 2.3.6. Peralatan taman permainan diiktiraf sebagai belanja dalam Penyata Prestasi Kewangan atas faktor kesukaran kawalan ke atas alatan dan mempunyai tempoh usia guna yang pendek.

2.4. Susutnilai Hartanah, Loji dan Peralatan

- 2.4.1. Susutnilai dikira mengikut kaedah garis lurus untuk menghapus kira kos aset tersebut sepanjang anggaran hayat berguna aset-aset berkenaan. Susutnilai tanah pula dikira mengikut tempoh pajakan.
- 2.4.2. Kadar susutnilai tahunan hartanah, loji dan peralatan adalah seperti berikut:

Hartanah, Loji dan peralatan	Kadar tahunan
Tanah	Mengikut tempoh pajakan
Bangunan	
i. Batu	2%
ii. Kayu	5%
Jentera berat	12%
Jentera ringan	20%
Alatan pejabat	10%
Peralatan dan kelengkapan	20% - 33.4%
Aset infrastruktur	2% - 5%

- 2.4.3. Jika terdapat tanda perubahan yang ketara dalam faktor-faktor yang memberi kesan kepada nilai sisa, jangkaan hayat atau corak berguna aset sejak tarikh laporan tahunan lepas, nilai sisa, kaedah susutnilai dan hayat berguna aset yang boleh disusuthilai akan disemak semula dan dilaraskan secara prospektif.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.5. Hartanah Pelaburan

- 2.5.1. Hartanah pelaburan adalah hartanah yang dipegang untuk menjana sewaan atau peningkatan modal atau kedua-duanya.
- 2.5.2. Bagi tanah-tanah yang bukan milik Majlis yang mana didirikan bangunan Majlis di atasnya tidak diakaunkan kerana Majlis tidak mempunyai kawalan yang menyeluruh ke atasnya.
- 2.5.3. Pengiktirafan awal bagi hartanah pelaburan yang diperoleh melalui urusniaga pertukaran adalah diiktiraf pada harga kos manakala perolehan melalui urusniaga bukan pertukaran diukur pada nilai saksama pada tarikh pemerolehan.
- 2.5.4. Susulan kepada pengiktirafan awal, hartanah pelaburan dinyatakan sebagai kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai terkumpul (jika ada).
- 2.5.5. Susut nilai hartanah pelaburan dikira menggunakan asas garis lurus mengikut anggaran hayat berguna aset tersebut. Hartanah pelaburan berkaitan tanah pegangan bebas tidak disusutkan nilai, tetapi tanah pajakan dilunaskan mengikut tempoh pajakan. Caj susut nilai akan diiktiraf di dalam Penyata Prestasi Kewangan.
- 2.5.6. Untung atau rugi akibat pelupusan hartanah pelaburan diiktiraf pada amaun bersih dalam Penyata Prestasi Kewangan.

2.6. Aset Tak Ketara

- 2.6.1. Aset tak ketara diiktiraf apabila ia terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada Majlis dan kos atau nilai saksama aset boleh diukur dengan pasti.
- 2.6.2. Aset tak ketara diambilalih secara berasingan adalah diukur pada kos pada awalnya manakala aset yang diperolehi melalui urus niaga bukan pertukaran akan diukur berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan. Selepas itu, aset tak ketara diukur pada kos ditolak sebarang pelunasan terkumpul dan sebarang kerugian rosot nilai terkumpul, jika ada. Kos yang berkaitan dengan aset tak ketara yang dijanakan secara dalam kecuali perbelanjaan pembangunan diiktiraf sebagai perbelanjaan.
- 2.6.3. Sesuatu aset tak ketara itu akan dinilai sama ada terdapat tempoh jangkaan hayat ataupun tidak. Jika aset tak ketara itu tidak mempunyai jangkaan hayat, maka ia tidak perlu dilunaskan tetapi perlu dinilai sama ada perlu dibuat rosot nilai jika terdapat sebarang petunjuk.
- 2.6.4. Perisian komputer dilunaskan berdasarkan jangkaan hayat selama 5 tahun.
- 2.6.5. Pada setiap tarikh pelaporan, tempoh dan kaedah pelunasan akan dikaji semula jika terdapat tanda perubahan yang ketara dalam faktor-faktor yang memberi kesan kepada nilai sisa, jangkaan hayat atau corak penggunaan aset sejak tarikh pelaporan tahunan yang lalu.
- 2.6.6. Keuntungan atau kerugian atas nyahiktiraf aset tak ketara adalah ditentukan dengan membandingkan nilai pelupusan bersih dengan nilai dibawa aset di mana perbezaannya akan diambil kira sebagai keuntungan atau kerugian di dalam penyata prestasi kewangan.
- 2.6.7. Perisian komputer dalam pelaksanaan adalah kerja-kerja pembangunan perisian yang belum disempurnakan sehingga akhir tahun kewangan. Ia akan dipermodalkan apabila perisian tersebut sedia untuk digunakan dan dilunaskan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.7. Kerja Dalam Pelaksanaan

Kerja dalam pelaksanaan adalah bagi kerja-kerja pembinaan harta tanah, loji dan peralatan serta harta tanah pelaburan yang belum disempurnakan sehingga akhir tahun kewangan. Kos ini akan dipermodalkan sebagai harta tanah, loji dan peralatan atau harta tanah pelaburan mengikut tarikh Sijil Perakuan Siap (*Certificate of Practical Completion*) dan Sijil Perakuan Penyiapan dan Pematuhan (*Certificate of Completion and Compliance*) dikeluarkan dan dilunaskan.

2.8. Inventori

Majlis mempunyai inventori iaitu bekalan dan bahan ganti yang dipegang pada nilai tidak melebihi RM1,000,000. Inventori ini diiktiraf sebagai belanja (apabila transaksi berlaku) dalam Penyata Prestasi Kewangan.

2.9. Aset Kewangan

- 2.9.1. Aset kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Majlis menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.
- 2.9.2. Pada pengiktirafan awal, aset kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusniaga untuk aset kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam mengisu aset kewangan.
- 2.9.3. Selepas pengiktirafan awal, aset kewangan akan dikelaskan kepada salah satu daripada empat kategori aset kewangan iaitu aset kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, pinjaman dan belum terima, pelaburan dipegang hingga matang dan aset kewangan sedia untuk dijual.
- 2.9.4. Pembelian atau penjualan aset kewangan yang memerlukan penyerahan aset dalam tempoh masa yang ditetapkan oleh peraturan atau konvensyen di dalam pasaran akan diiktiraf pada tarikh transaksi itu dibuat, iaitu tarikh di mana Majlis membuat komitmen untuk membeli atau menjual aset tersebut.
- 2.9.5. Majlis hanya mempunyai kategori aset-aset kewangan seperti berikut:

(i) Pinjaman dan Belum Terima

Pinjaman dan belum terima adalah aset kewangan bukan derivatif dengan bayaran tetap atau boleh ditentukan yang tidak disebut harga dalam pasaran aktif. Selepas pengukuran awal, aset kewangan tersebut kemudiannya diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan dan ditolak rosot nilai. Kos dilunaskan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskau atau premium atas pembelian aset tersebut serta yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah berkesan. Kerugian yang timbul daripada kemerosotan nilai diiktiraf dalam lebihan atau kurangan.

(ii) Pelaburan Dipegang Hingga Matang

Aset kewangan bukan derivatif dengan tempoh matang pembayaran tetap atau boleh ditentukan dan tetap diklasifikasikan sebagai dipegang untuk matang apabila Majlis mempunyai niat positif dan keupayaan untuk memegang sehingga matang. Selepas pengukuran awal, dipegang hingga matang pelaburan diukur pada kos yang dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan dan ditolak rosot nilai. Kos pelunasan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskau atau premium atas pengambilalihan dan yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah efektif. Kerugian yang timbul daripada kemerosotan nilai diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.9. Aset Kewangan (*sambungan*)

2.9.6. Rosot Nilai Aset Kewangan

Pada akhir setiap tempoh pelaporan, Majlis akan menilai sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan perlu untuk dirosot nilai. Bukti objektif termasuk:

- (i) kesukaran kewangan yang ketara oleh peminjam;
- (ii) pembayaran tertunggak;
- (iii) kemungkinan bahawa peminjam akan muflis; atau
- (iv) data yang menunjukkan bahawa terdapat penurunan di dalam anggaran aliran tunai masa depan.

Bagi kategori aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, jika tiada bukti objektif wujud bagi individu yang ketara, maka semua aset dalam Majlis yang mempunyai ciri-ciri risiko yang serupa tidak kira sama ada ia ketara atau tidak, akan dinilai secara kolektif untuk menentukan sama ada ia perlu dibuat rosot nilai.

Kerugian rosot nilai, berhubung dengan aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, diukur sebagai perbezaan di antara nilai dibawa aset berkenaan dan nilai semasa anggaran aliran tunai yang didiskaunkan pada kadar faedah berkesan yang asal. Nilai dibawa aset tersebut akan dikurangkan melalui penggunaan akaun elau. Sebarang kerugian rosot nilai diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dengan serta-merta. Jika, dalam tempoh kemudiannya, sebarang amaun kerugian rosot nilai menurun, kerugian rosot nilai yang diiktiraf sebelumnya akan dibalikkan secara langsung dalam akaun elau. Pembalikkan ini diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dengan serta-merta.

Majlis menetapkan bahawa dalam mengiktiraf elau rosot nilai bagi Cukai Taksiran diambilkira selepas Majlis telah mengeluarkan notis peringatan sekurang-kurangnya sebanyak 10 kali bagi cukai taksiran dan bagi pengutang yang lain seperti Sumbangan Membantu Kadar, Sewaan, Letak Kereta, PPRT, Senggaraan dan Pelbagai Akaun Belum Terima, elau rosot nilai pula ditentukan berdasarkan kepada bukti objektif yang wujud.

2.9.7. Penyahiktirafan Aset Kewangan

Aset kewangan dinyahiktiraf apabila hak kontrak untuk aliran tunai daripada aset kewangan tersebut tamat tempoh atau diselesaikan serta Majlis telah memindahkan risiko dan ganjaran pemilikan aset kewangan yang ketara kepada pihak lain.

Pada penyahiktirafan aset kewangan secara keseluruhannya, perbezaan di antara nilai dibawa dan jumlah pertimbangan diterima diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

2.10. Peruntukan dan Liabiliti

2.10.1. Peruntukan diiktiraf apabila Majlis mempunyai obligasi semasa (perundangan atau konstruktif) hasil daripada peristiwa lalu, terdapat kemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi perlu dilakukan untuk menyelesaikan obligasi dan jumlah obligasi boleh dianggarkan dengan pasti. Apabila Majlis menjangkakan beberapa atau semua peruntukan akan dibayar balik, perbelanjaan berkaitan peruntukan dibentangkan dalam penyata prestasi kewangan daripada sebarang pembayaran balik.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.11. Liabiliti Luar Jangka dan Aset Luar Jangka

- 2.11.1. Liabiliti luar jangka adalah obligasi semasa yang tidak diiktiraf kerana tiada kebarangkalian aliran keluar sumber akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi atau dalam kes yang sangat jarang berlaku di mana liabiliti tidak dapat diiktiraf kerana ia tidak boleh diukur secara pasti. Liabiliti luar jangka tidak diiktiraf tetapi didedahkan dalam penyata kewangan. Obligasi yang muncul dari peristiwa yang lepas, yang kewujudannya hanya dapat disahkan melalui berlakunya atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa akan datang yang belum pasti, tidak di bawah kawalan Majlis keseluruhan juga didedahkan sebagai liabiliti luar jangka melainkan kebarangkalian aliran keluar sumber ekonomi adalah kecil.
- 2.11.2. Aset luar jangka adalah aset yang berkemungkinan wujud daripada peristiwa lalu yang kewujudannya akan hanya disahkan apabila berlaku atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa yang tidak pasti pada masa hadapan yang bukan dalam kawalan penuh Majlis. Majlis tidak mengiktiraf aset luar jangka dalam penyata kewangan tetapi mendedahkan kewujudannya di mana aliran masuk manfaat ekonomi adalah berkemungkinan, tetapi tidak pasti.

2.12. Liabiliti Kewangan

- 2.12.1. Liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Majlis menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.
- 2.12.2. Pada pengiktirafan awal, liabiliti kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusniaga untuk liabiliti kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam mengisu liabiliti kewangan.
- 2.12.3. Selepas pengiktirafan awal, liabiliti kewangan dikelaskan kepada salah satu daripada dua kategori liabiliti kewangan iaitu liabiliti kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan dan pinjaman belum bayar.
- 2.12.4. Majlis mempunyai kategori liabiliti kewangan seperti berikut :

(i) Pinjaman dan Belum Bayar

Selepas pengiktirafan awal, pinjaman dan belum bayar adalah diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan. Keuntungan atau kerugian diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan apabila liabiliti kewangan dinyahiktiraf atau dirosot nilai.

Kaedah faedah berkesan adalah kaedah untuk mengira kos dilunaskan liabiliti kewangan dan untuk memperuntukan perbelanjaan faedah ke atas tempoh yang berkaitan. Kadar faedah berkesan adalah kadar diskau anggaran pembayaran tunai masa depan yang tepat menerusi jangka hayat liabiliti kewangan atau, apabila sesuai, tempoh yang lebih singkat, dengan nilai dibawa liabiliti kewangan tersebut.

2.12.5. Penyahiktirafan Liabiliti Kewangan

Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila obligasi yang dinyatakan dalam kontrak telah dilepaskan, dibatalkan atau tamat hayat.

Sebarang perbezaan di antara nilai dibawa liabiliti kewangan yang dinyahiktiraf dan pertimbangan dibayar adalah diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.13. Kumpulan Wang Pinjaman Kenderaan Dan Lain-Lain

Kumpulan wang pinjaman kenderaan dan lain-lain merupakan jumlah wang yang dipindahkan daripada Kumpulan Wang Mengurus bagi tujuan membiayai Pinjaman Kenderaan, Pinjaman Komputer dan Pinjaman Pendidikan Boleh Ubah.

2.14. Tunai dan Kesetaraan Tunai

Penyata aliran tunai telah disediakan menggunakan kaedah tidak langsung. Tunai dan kesetaraan tunai terdiri daripada tunai di tangan dan di bank serta pelaburan berkecairan tinggi dengan bank perdagangan dan institusi kewangan yang mempunyai tempoh matang dua belas bulan atau kurang yang sedia ditukar kepada amaun tunai yang diketahui dan tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

2.15. Manfaat Pekerja

2.15.1. Manfaat kakitangan jangka pendek

Majlis sebagai sebuah pihak berkuasa tempatan adalah tertakluk kepada peraturan-peraturan perjawatan yang ditetapkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA). Manfaat pekerja jangka pendek yang digariskan oleh JPA adalah gaji pokok, elaun-elaun tetap, elaun-elaun berubah, pelbagai cuti termasuk cuti tahunan sehingga 35 hari, kemudahan perubatan di Institut Jantung Negara (IJN), dialisis dan peralatan bahan tiruan yang diluluskan oleh Kementerian Kesihatan dan kemudahan pinjaman perumahan, kenderaan, komputer dan pendidikan boleh ubah.

Faedah kakitangan jangka pendek termasuk gaji, upah, bonus, dan caruman keselamatan sosial dikira sebagai perbelanjaan dalam tahun di mana perkhidmatan berkaitan diberikan oleh pekerja. Pengumpulan ganti rugi jangka pendek bagi ketidakhadiran seperti cuti tahunan bergaji akan diambil kira apabila perkhidmatan diberikan oleh pekerja di mana hak mereka terhadap ganti rugi ketidakhadiran di masa hadapan akan meningkat dan ganti rugi jangka pendek yang tidak dikumpulkan di atas ketidakhadiran seperti cuti sakit akan dikira apabila ketidakhadiran berlaku.

2.15.2. Manfaat selepas perkhidmatan

(i) Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)

Majlis mencarum kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja pada kadar yang dikanunkan. Caruman tersebut di caj ke dalam penyata prestasi kewangan dalam tempoh kewangan ianya berlaku.

(ii) Kumpulan Wang Persaraan (KWAP)

Majlis mencarum kepada Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) bagi kakitangan yang diberi taraf berpencen pada kadar yang dikanunkan. Caruman tersebut di caj ke dalam penyata prestasi kewangan dalam tempoh kewangan ianya berlaku.

(iii) Manfaat Cuti Rehat dan Ganjaran Kakitangan Kontrak

Bagi kakitangan tetap Majlis sama ada memilih skim berpencen mahupun KWSP akan mendapat ganjaran cuti rehat (GCR) apabila tiba umur persaraan mereka. Ganjaran ini adalah berdasarkan Pekeliling Perkhidmatan yang dikeluarkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam dan digunakan oleh Majlis.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.15. Manfaat Pekerja (*sambungan*)

2.15.2. Manfaat selepas perkhidmatan (*sambungan*)

(iii) Manfaat Cuti Rehat dan Ganjaran Kakitangan Kontrak (*sambungan*)

Majlis menggunakan kaedah '*Projected Unit Credit*' di dalam pengiraan Manfaat Cuti Rehat di mana terdapat beberapa andaian yang digunakan di dalam pengiraan tersebut seperti berikut:

Kenaikan gaji hakiki	RM80 - RM320
Kadar imbuhan tetap	RM395 - RM1,700
Bilangan cuti yang dikumpul	Bilangan maksimum sebanyak 150 hari
Kadar diskau	4% (Berdasarkan kepada kadar <i>Malaysian Government Securities</i>)

Formula pengiraan Manfaat Cuti Rehat adalah seperti berikut:

$$\frac{1}{30} \times \text{Gaji akhir (termasuk imbuhan tetap)} \times \text{Bilangan cuti yang dikumpul (maksimum sebanyak 150 hari)}$$

Majlis juga turut membuat peruntukan ganjaran kepada kakitangan kontrak yang telah memberi perkhidmatan dalam tempoh kewangan. Ganjaran ini diiktiraf secara akruan.

2.16. Rosot Nilai Aset Bukan Kewangan

2.16.1. Aset Penjanaan Tunai

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Majlis mengkaji semula nilai dibawa bagi aset-asetnya untuk menentukan sama ada terdapat sebarang petunjuk kemerosotan nilai. Jika sebarang petunjuk wujud, rosot nilai dikira dengan membandingkan nilai dibawa aset dengan amaun boleh pulih. Amaun boleh pulih adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, aliran tunai masa hadapan akan didiskaun kepada nilai semasanya menggunakan kadar diskau sebelum cukai yang menggambarkan nilai pasaran semasa nilai wang dan risiko khusus kepada aset tersebut. Di dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, urus niaga pasaran terkini akan diambilkira, jika ada. Jika tiada urus niaga pasaran terkini berlaku, model penilaian yang sesuai hendaklah digunakan.

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata prestasi kewangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi amaun boleh pulihnya, melainkan aset tersebut dibawa pada jumlah penilaian semula. Sebarang kerugian kemerosotan aset yang dinilai semula akan dikurangkan setakat lebihan penilaian semula yang masih belum digunakan bagi aset yang sama.

2.16.2. Aset Penjanaan Bukan Tunai

Majlis akan menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat petunjuk bahawa aset penjanaan bukan tunai mungkin terjejas. Jika sebarang petunjuk wujud, maka Majlis akan membuat anggaran ke atas jumlah perkhidmatan boleh pulih aset. Jumlah perkhidmatan boleh pulih aset adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.16. Rosot Nilai Aset Bukan Kewangan (*sambungan*)

2.16.2. Aset Penjanaan Bukan Tunai (*sambungan*)

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata prestasi kewangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulihnya.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, Majlis telah mengguna pakai pendekatan kos penggantian yang disusut nilai. Di bawah pendekatan ini, nilai semasa baki potensi perkhidmatan aset ditentukan sebagai kos penggantian aset yang telah disusut nilai. Kos penggantian yang disusut nilai akan diukur dengan mengambilkira kos penggantian aset ditolak susut nilai terkumpul yang dikira atas kos itu bagi mencerminkan potensi perkhidmatan aset yang telah digunakan atau sudah loput.

Dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, harga aset dalam perjanjian yang mengikat akan dilaraskan bagi menentukan harga pelupusan aset tersebut. Jika tiada perjanjian yang mengikat, tetapi aset tersebut diniagakan di pasaran secara aktif, maka nilai saksama ditolak kos untuk dijual adalah ditentukan dengan merujuk kepada nilai pasaran terkini ditolak kos pelupusan. Jika tiada perjanjian jual mengikat atau pasaran aktif bagi aset, Majlis menentukan nilai saksama ditolak kos untuk menjual berdasarkan maklumat yang ada yang terbaik.

Bagi setiap aset, penilaian dibuat pada setiap tarikh laporan sama ada terdapat sebarang petunjuk yang sebelum ini kerugian rosot nilai yang diiktiraf mungkin tidak lagi wujud atau telah berkurangan. Jika petunjuk sedemikian wujud, Majlis menganggarkan jumlah perkhidmatan boleh pulih aset. Kerugian kemerosotan nilai yang diiktiraf sebelumnya dibalikkan hanya jika terdapat perubahan dalam andaian yang digunakan untuk menentukan jumlah perkhidmatan boleh pulih aset sejak kerugian kemerosotan nilai terakhir diiktiraf. Pembalikan adalah terhad setakat nilai dibawa aset tidak melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulih atau tidak melebihi nilai dibawa yang mungkin setelah susut nilai terkumpul seperti tiada kerugian kemerosotan nilai diiktiraf bagi aset tersebut dalam tahun sebelumnya. Pembalikan tersebut diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan.

2.17. Percukaian

2.17.1. Majlis Perbandaran Seremban adalah dikecualikan daripada cukai menurut Seksyen 127, Jadual 6 : Akta Cukai Pendapatan 1967.

2.18. Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST)

2.18.1. Pelaksanaan Cukai Barang dan Perkhidmatan berkuatkuasa pada 1 April 2015. Implikasi cukai barang dan perkhidmatan kepada Majlis adalah seperti berikut:

(i) Cukai Output

Terimaan hasil cukai taksiran dan lesen adalah dikecualikan daripada GST dan tiada cukai output dibayar. Terimaan hasil selain cukai taksiran contohnya seperti sewaan ruang niaga, sewaan dewan adalah tertakluk kepada GST berkadar standard (6%) atau berkadar sifar (0%).

(ii) Cukai Input

Majlis menanggung GST yang dikenakan oleh pembekal bagi perolehan perkhidmatan. Majlis boleh menuntut GST (cukai input) bagi perolehan bekalan/perkhidmatan berkadar standard 6% sekiranya perolehan tersebut ada kaitan dengan pembekalan berkadar standard 6% (cukai output).

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.18. Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST) (*sambungan*)

- 2.18.2. Kerajaan Persekutuan telah mengumumkan bahawa mulai 1 Jun 2018, kadar Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST) 6% dimansuhkan.
- 2.18.3. Mulai 1 September 2018, Kerajaan Persekutuan telah memperkenalkan Cukai Jualan dan Perkhidmatan di mana Majlis tidak mengenakan sebarang cukai perkhidmatan ke atas hasil yang dikenakan.

2.19. Maklumat Bajet

- 2.19.1. Bajet tahunan disediakan pada asas tunai. Memandangkan penyata kewangan disediakan menggunakan asas akruan, maka satu Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar didedahkan secara berasingan. Penyata ini telah disediakan menggunakan asas penyediaan bajet tahunan.
- 2.19.2. Jumlah bajet ini telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Khas Belanjawan MPS dan telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, Negeri Sembilan.

2.20. Pertimbangan Perakaunan Kritikal dan Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

2.20.1. Pertimbangan Perakaunan Kritikal

Tiada sebarang pertimbangan perakaunan kritikal selain daripada anggaran yang terlibat seperti di bawah, yang mempunyai kesan ketara ke atas jumlah yang diiktiraf di dalam penyata kewangan.

2.20.2. Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

Anggaran utama berkenaan masa hadapan, dan lain-lain sumber utama ketidakpastian anggaran pada tarikh pelaporan, yang mempunyai risiko ketara yang akan menyebabkan pelarasaran penting terhadap nilai dibawa aset dan liabiliti di dalam tahun kewangan seterusnya adalah seperti berikut:

(i) Kerugian Hutang Ragu bagi Belum Terima

Majlis menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan terjejas. Untuk menentukan sama ada terdapat bukti objektif rosot nilai, Majlis menganggap faktor seperti ketidakmampuan bayar siberhutang dan keingkaran atau kelewatan pembayaran yang ketara. Jika terdapat bukti potensi hutang tak mampu dibayar, jumlah dan masa aliran tunai masa depan dianggarkan berdasarkan sejarah pengalaman kerugian untuk aset yang mempunyai ciri-ciri risiko kredit yang serupa.

(ii) Perubahan Anggaran Jangka Hayat bagi Hartanah, Loji dan Peralatan

Semua hartaanah, loji dan peralatan disusut nilaikan mengikut kaedah garis lurus sepanjang jangka hayat aset tersebut. Majlis menganggarkan jangka hayat hartaanah, loji dan peralatan dalam tempoh masa 3 hingga 50 tahun. Perubahan dalam anggaran corak penggunaan aset dan pembangunan teknologi boleh memberi kesan kepada jangka hayat dan nilai sisa aset tersebut. Ini akan menyebabkan susut nilai aset pada masa hadapan akan disemak semula.

(iii) Penentuan hartaanah pelaburan

Jika sesuatu bahagian hartaanah itu tidak boleh dijual atau dipajak secara berasingan dan sebahagian hartaanah yang dipegang untuk mendapatkan sewa adalah melebihi 70% maka Majlis akan mengklasifikasikan sebagai hartaanah pelaburan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.20. Pertimbangan Perakaunan Kritikal dan Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran (*sambungan*)

2.20.2. Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran (*sambungan*)

(iv) Pengukuran peruntukan

Majlis sentiasa menggunakan anggaran terbaik sebagai asas untuk mengukur sesuatu peruntukan itu. Anggaran itu dibuat berdasarkan kepada pengalaman lalu, lain-lain petunjuk atau andaian, perkembangan terkini dan peristiwa masa hadapan yang munasabah dalam menentukan sesuatu peruntukan.

2.21. Mengkontra Instrumen Kewangan

Aset kewangan dan liabiliti kewangan hanya dikontra jika, dan hanya jika, terdapat hak undang-undang mengofsetkannya dan terdapat tujuan untuk menyelesaikannya pada nilai bersih atau untuk merealisasikan aset dan menyelesaikan liabiliti secara serentak.

2.22. Pihak Berkaitan

Majlis menganggap pihak berkaitan sebagai orang atau entiti dengan keupayaan untuk mengenakan kawalan secara individu atau bersama, atau untuk melaksanakan pengaruh penting ke atas Majlis, atau sebaliknya. Kakitangan penting pihak pengurusan dianggap sebagai pihak berkaitan dan terdiri daripada ahli-ahli Majlis.

2.23. Pajakan

Pajakan kewangan

Pajakan hartaanah, loji dan peralatan adalah dikelaskan sebagai pajakan kewangan di mana sebahagian besar semua risiko dan manfaat bersampingan dengan pemilikan aset, tetapi bukan pemilikan yang sah di sisi undang-undang, dipindahkan kepada Majlis.

Majlis pada awalnya mengiktiraf hak penggunaan dan obligasinya di bawah pajakan kewangan sebagai aset dan liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan pada amaun yang sama dengan nilai saksama aset yang dipajak atau, jika yang lebih rendah, nilai semasa bayaran pajakan minimum, ditentukan pada permulaan pajakan. Sebarang kos langsung awal ditambah kepada amaun yang diiktiraf sebagai aset.

Bayaran pajakan minimum adalah dibahagikan antara caj kewangan dan pengurangan liabiliti tertunggak dengan menggunakan kaedah faedah efektif. Caj kewangan adalah diperuntukan pada setiap tempoh sepanjang tempoh pajakan untuk menghasilkan kadar faedah tempoh yang tetap ke atas baki liabiliti. Sewa luar jangka dikenakan sebagai perbelanjaan dalam tempoh di mana ia dilibatkan.

Dasar susutnilai bagi aset pajakan yang boleh disusutnilai adalah konsisten dengan aset yang boleh disusutnilai yang dimiliki. Jika tiada kepastian yang munasabah bahawa Majlis akan mendapat pemilikan menjelang akhir tempoh pajakan, aset pajakan disusutnilai sepenuhnya dalam jangka pajakan dan hayat bergunanya, yang mana lebih singkat. Pada setiap tarikh pelaporan, Majlis menilai sama ada aset pajakan di bawah pajakan kewangan telah dirosotnilai.

Pajakan operasi

Pajakan dikelaskan sebagai pajakan operasi jika ia tidak memindah sebahagian besar semua risiko dan manfaat bersampingan dengan pemilikan aset. Pembayaran pajakan di bawah pajakan operasi adalah diiktiraf sebagai perbelanjaan atas asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.24. Kos Kewangan

Semua kos kewangan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam keuntungan atau kerugian dalam tempoh ia terlibat.

2.25. Kesan Pemakaian MPSAS

2.25.1. Aset infrastruktur

Di dalam tahun kewangan sebelum ini, Majlis telah memilih pengecualian di dalam mengiktiraf aset infrastrukturnya iaitu jalan raya, jambatan dan pondok bas di dalam tempoh peralihan. Memandangkan ini merupakan tempoh peralihan terakhir, Majlis telah mengiktiraf aset infrastrukturnya berjumlah RM2,708,026,333.

i. Jalan raya

Kos aset infrastruktur ini ditentukan mengikut nilai kos material pasaran tahun semasa jalan raya berdasarkan kepada spesifikasi jalan. Penilaian ini telah ditentukan oleh Juruukur Bahan Majlis. Majlis telah menganggarkan jangka hayat aset infrastruktur jalan mengikut struktur binaan iaitu selama 20 tahun (5%).

ii. Jambatan

Kos jambatan dianggarkan mengikut kadar RM6,400/m². Majlis telah menganggarkan jangka hayat jambatan adalah selama 50 tahun (2%).

iii. Pondok menunggu bas

Majlis menggunakan kadar nilai daripada Pegawai Penilaian Majlis dalam mendapatkan kos anggaran pondok menunggu bas. Anggaran jangka hayat adalah selama 20 tahun (5%).

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

3. URUSNIAGA BUKAN PERTUKARAN BELUM TERIMA

	2018 RM	2017 RM
Akaun belum terima cukai taksiran <i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	31,047,694 (11,077,015) 19,970,679	30,575,879 (10,608,713) 19,967,166
Akaun belum terima sumbangan membantu kadar	3,195,685	4,264,087
	<u>23,166,364</u>	<u>24,231,253</u>

Butiran pergerakan akaun elaun adalah seperti berikut:

	2018 RM	2017 RM
Baki pada awal tahun	10,608,713	11,398,836
Tambahan / (Kurangan) tahun semasa	468,302	(790,123)
Baki pada akhir tahun	<u>11,077,015</u>	<u>10,608,713</u>

4. URUSNIAGA PERTUKARAN BELUM TERIMA

	2018 RM	2017 RM
Akaun belum terima sewaan <i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	763,698 (478,769) 284,929	812,234 (529,933) 282,301
Akaun belum terima sewaan letak kereta	320,615 320,615	549,236 549,236
Akaun belum terima sewaan pppt <i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	2,056,207 (1,112,410) 943,797	1,864,443 (843,511) 1,020,932
Akaun belum terima senggaraan <i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	1,155,527 (629,531) 525,996 2,075,337	1,070,581 (505,564) 565,017 2,417,486

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

4. URUSNIAGA PERTUKARAN BELUM TERIMA (SAMBUNGAN)

Analisa pengumuran urusniaga pertukaran belum terima adalah seperti berikut:

	2018 RM	2017 RM
Tidak rosot atau melepas tempoh kena dibayar	-	-
Melepas tempoh kena dibayar 01 hingga 30 hari tetapi tidak dirosot nilai	46,430	30,522
Melepas tempoh kena dibayar 31 hingga 60 hari tetapi tidak dirosot nilai	40,405	41,945
Melepas tempoh kena dibayar 61 hingga 90 hari tetapi tidak dirosot nilai	36,960	44,642
Melepas tempoh kena dibayar 91 hari tetapi tidak dirosot nilai	1,951,542	2,300,377
	<u>2,075,337</u>	<u>2,417,486</u>
Telah dirosot nilai	2,220,710	1,879,008
	<u>4,296,047</u>	<u>4,296,494</u>

Butiran pergerakan akaun elauan adalah seperti berikut:

	2018 RM	2017 RM
Baki pada awal tahun	1,879,008	1,139,439
Tambahan tahun semasa	341,702	739,569
Baki pada akhir tahun	<u>2,220,710</u>	<u>1,879,008</u>

5. PELBAGAI AKAUN BELUM TERIMA, DEPOSIT DAN PENDAHULUAN

	Nota	2018 RM	2017 RM
Lain-lain akaun belum terima		2,195,364	2,195,364
Tolak : Elauan rosot nilai		(2,195,364)	(2,195,364)
Pelbagai akaun belum terima		240,716	272,573
Tolak : Elauan rosot nilai		(7,216)	(6,347)
		233,500	266,226
Majlis Perbandaran Nilai	37	23,362,473	20,439,410
Perbelanjaan terdahulu	(a)	39,424	77,405
Jabatan Kastam Diraja Malaysia (GST)	(b)	4,939,454	5,654,302
Akaun Penyelesaian Antara K.W. Mps &		-	32,596
Deposit SAINS		383,914	422,749
Kutipan agensi / luar		137,473	93,093
Faedah atas simpanan tetap terakru		131,241	80,966
Kutipan kad kredit / debit		167,938	98,947
Pinjaman kenderaan		42,601	77,631
Pinjaman komputer		42,416	29,443
Pinjaman pendidikan		22,464	23,357
Deposit dan wang amanah		25,392	31,792
Pendahuluan kakitangan		-	43,619
Pendahuluan modal		-	6,428
		<u>29,528,290</u>	<u>27,377,964</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

5. PELBAGAI AKAUN BELUM TERIMA, DEPOSIT DAN PENDAHULUAN (SAMBUNGAN)

	2018 RM	2017 RM
Dianalisa seperti berikut :		
Kurang daripada 12 bulan	29,453,047	27,285,956
Lebih daripada 12 bulan	75,243	92,008
	<u>29,528,290</u>	<u>27,377,964</u>

	2018 RM	2017 RM
(a) Perbelanjaan terdahulu terdiri daripada :		
Bayaran bil air - Syarikat Air Negeri Sembilan	38,685	11,632
Bayaran bil pembentungan - Indah Water Konsortium	739	65,773
	<u>38,685</u>	<u>11,632</u>

(b) Jumlah ini merujuk kepada perbezaan di antara cukai input dan cukai output yang wujud sebelum ini. Ianya masih belum dibayar oleh pihak Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM).

6. SIMPANAN TETAP

	2018 RM	2017 RM
Bank perdagangan	46,500,000	22,500,000
Institusi kewangan	3,000,000	14,000,000
Syarikat kewangan berlesen	-	15,000,000
	<u>49,500,000</u>	<u>51,500,000</u>

Termasuk di dalam simpanan tetap dengan bank perdagangan adalah simpanan tetap berjumlah RM10,000,000 (2017:RM10,000,000) yang telah dicagarkan untuk mendapatkan kemudahan pembiayaan daripada pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 16.

7. WANG DI TANGAN DAN DI BANK

	2018 RM	2017 RM
Tunai di tangan	7,500	7,500
Wang di bank	5,878,072	3,514,760
	<u>5,885,572</u>	<u>3,522,260</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

8. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

8.1 TAHUN 2018		Nota	Tanah	Bangunan	Jentera Berat	Jentera Ringan	Alatan Pejabat	Peralatan dan Kelengkapan	Infrastruktur	Aset	JUMLAH
KOS	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Pada 1 Januari 2018	10,722,170	44,790,533	18,271,243	1,548,544	9,593,825	479,610	-	-	-	-	85,405,925
- Seperti yang dinyatakan terdahulu											
Pelarasan tahun lalu	36	-	76,420	-	-	93,442	-	-	2,708,086,761	-	169,862
Kesan pemakaian MPSAS											2,708,086,761
Pada 1 Januari 2018	<u>10,722,170</u>	<u>44,866,953</u>	<u>18,271,243</u>	<u>1,548,544</u>	<u>9,687,267</u>	<u>479,610</u>	<u>2,708,086,761</u>	<u>2,793,662,548</u>			
- Seperti yang dinyatakan semua											
Tambahan dalam tahun			314,439	-	39,685	1,352,427	431,460	73,901	-	2,211,912	
Pindahan dari kerja dalam pelaksanaan	10	-	4,796,088	-	-	-	-	-	-	4,796,088	
Pindahan dari harta tanah pelaburan	9	1,000	-	-	-	-	-	-	-	1,000	
Pindahan ke aset tak ketara	11	-	-	(1,600)	(189,446)	(10,060)	(268,354)	-	-	(10,060)	
Pelupusan dalam tahun						(2,073,142)				(2,532,542)	
KOS PADA 31 DISEMBER 2018	<u>10,723,170</u>	<u>49,977,480</u>	<u>18,269,643</u>	<u>1,398,783</u>	<u>8,956,492</u>	<u>642,716</u>	<u>2,708,160,662</u>	<u>2,798,128,946</u>			
SUSUTNILAI TERKUMPUL											
Pada 1 Januari 2018	127,493	6,006,501	12,868,499	1,308,640	5,927,271	409,197	-	-	-	26,647,601	
- Seperti yang dinyatakan terdahulu											
Pelarasan tahun lalu	36	-	-	-	-	68,450	-	-	60,428	-	68,450
Kesan pemakaian MPSAS											60,428
Pada 1 Januari 2018	<u>127,493</u>	<u>6,006,501</u>	<u>12,868,499</u>	<u>1,308,640</u>	<u>5,995,721</u>	<u>409,197</u>	<u>60,428</u>	<u>-</u>	<u>60,428</u>	<u>-</u>	<u>26,776,479</u>
- Seperti yang dinyatakan semua											
Susutnilai tahun semasa											
Pindahan dari harta tanah pelaburan	9	9,710	1,005,286	1,353,392	81,786	823,024	113,562	134,682,696	138,069,456	10	
Pindahan ke aset tak ketara	11	10	-	-	-	-	-	-	-	(10,058)	
Pelupusan dalam tahun		-	-	(1,600)	(184,616)	(1,742,230)	(268,312)			(2,196,758)	
SUSUTNILAI TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2018	<u>137,213</u>	<u>7,011,787</u>	<u>14,220,291</u>	<u>1,205,810</u>	<u>5,066,457</u>	<u>254,447</u>	<u>134,743,124</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(2,196,758)</u>	<u>162,639,129</u>
AMAUN BAWAAN											
Pada 31 Disember 2018	<u>10,585,957</u>	<u>42,965,693</u>	<u>4,049,352</u>	<u>192,973</u>	<u>3,890,035</u>	<u>388,269</u>	<u>2,573,417,538</u>	<u>2,635,489,817</u>			

Temasuk di dalam hartanah, loji dan peralatan adalah:

- (i) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM14,366,870,94 (2017: RM9,523,665,95) telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.
- (ii) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM20,611,424.87 (2017: RM21,038,604.66) adalah merupakan bangunan yang dimiliki secara bersama dengan Majlis Perbandaran Nilai seperti yang dinyatakan pada nota 37. Bangunan ini dicagarkan bagi menjamin kemudahan yang diberikan oleh pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 16.
- (iii) Jentera berat adalah aset-aset yang telah dibeli dengan amaun bawaan bersih sejajar dengan harga aset-aset yang telah dibeli melalui skim sewa beli.

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

8. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

8.2 TAHUN 2017

KOS	Nota	Tanah RM	Bangunan RM	Jentera Berat RM	Jentera Ringan RM	Alatan Pejabat RM	Peralatan dan Kelempakan RM	JUMLAH
								RM
Pada 1 Januari 2017	10,809,788	27,352,322	16,445,560	1,565,214	8,527,882	479,610	65,180,376	
Tambahan dalam tahun	-	22,582,751	1,830,623	2,350	929,137	-	25,344,861	
Pindahan dari kerja dalam kemajuan	10	-	374,228	-	-	-	-	374,228
Pindahan dari/ke) hartanah								
Pelaburan	9	(87,618)	1,307,632	-	-	-	1,220,014	
Pindahan dari aset tak ketara	11	-	(6,826,400)	(4,940)	(19,020)	147,196	147,196	
Pelupusan dalam tahun						(10,390)	(6,860,750)	
KOS PADA 31 DISEMBER 2017		10,722,170	44,790,533	18,271,243	1,548,544	9,593,825	479,610	85,405,925
<hr/>								
SUSUTNILAI TERKUMPUL								
Pada 1 Januari 2017	132,388	6,851,570	11,525,914	1,199,880	5,036,108	387,402	25,133,262	
Susutnilai tahun semasa	9,699	838,567	1,347,524	127,777	811,784	21,795	3,157,146	
Pindahan dari/ke) hartanah	9	(14,594)	31,384	-	-	-	16,790	
Pelaburan	11	-	(1,715,020)	(4,939)	(19,017)	88,318	88,318	
Pindahan dari aset tak ketara						(8,939)	-	(1,747,915)
Pelupusan dalam tahun								
SUSUTNILAI TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2017		127,493	6,006,501	12,868,499	1,308,640	5,927,271	409,197	26,647,601
<hr/>								
AMAUN BAWAAN								
Pada 31 Disember 2017	10,594,677	38,784,032	5,402,744	239,904	3,666,554	70,413	58,758,324	
<hr/>								

Termasuk di dalam hartanah, loi dan peralatan adalah

(i) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM9,523,665.95 (2016: RM12,129,053.42) telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.

(ii) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM21,038,604.66 (2016: RM Tiada) yang telah dicagarkan bagi menjamin kemudahan yang diberikan oleh Majlis Perbandaran Nilai seperti yang dinyatakan pada nota 37.

(iii) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM21,038,604.66 (2016: RM3,661,944) yang telah dibeli melalui skim pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 16.

(iv) Jentera berat adalah aset-aset yang telah dibeli dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM4,709,904.08 (2016: RM3,661,944) yang telah dibeli melalui skim sewa beli.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

9. HARTANAH PELABURAN

	Nota	2018 RM	2017 RM
Tanah dan Bangunan			
Kos			
Baki pada awal tahun		274,754,917	235,818,185
Tambahan		1,433,952	45,452,986
Pindahan dari kerja dalam kemajuan	10	1,859,611	-
Pindahan ke harta tanah, loji dan peralatan	8	(1,000)	(1,220,014)
Pelupusan		-	(5,296,240)
Baki pada akhir tahun		<u>278,047,480</u>	<u>274,754,917</u>
Pelunasan Terkumpul			
Baki pada awal tahun		43,837,663	40,245,615
Tambahan		5,253,326	5,264,386
Pindahan ke harta tanah, loji dan peralatan	8	(10)	(16,790)
Pelupusan		-	(1,655,548)
Baki pada akhir tahun		<u>49,090,979</u>	<u>43,837,663</u>
Amaun Bawaan		<u>228,956,501</u>	<u>230,917,254</u>

Termasuk di dalam harta tanah pelaburan adalah:

Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM145,907,092.22 (2017: RM147,402,695.79) telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.

10. KERJA DALAM PELAKSANAAN

	Nota	2018 RM	2017 RM
Baki pada awal tahun		5,473,502	4,110,215
Tambahan		17,066,366	1,737,515
Pindahan ke harta tanah, loji dan peralatan	8	(4,796,088)	(374,228)
Pindahan ke harta tanah pelaburan	9	(1,859,611)	-
Baki pada akhir tahun		<u>15,884,169</u>	<u>5,473,502</u>

Termasuk di dalam kerja dalam pelaksanaan adalah:

Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM Tiada (2017: RM4,557,727.60) yang telah dicagarkan bagi menjamin kemudahan yang diberikan oleh pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 16.

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

11. ASET TAK KETARA

11.1 TAHUN 2018	Nota	Perisian	Perisian	JUMLAH			
		komputer	komputer dalam pelaksanaan				
KOS							
Pada 1 Januari 2018		2,291,860	309,559	2,601,419			
Tambahan dalam tahun		251,057	197,700	448,757			
Pindahan dari / (ke)		293,559	(293,559)	-			
Pindahan dari harta tanah, loji dan peralatan	8	10,060	-	10,060			
KOS PADA 31 DISEMBER 2018		2,846,536	213,700	3,060,236			
PELUNASAN TERKUMPUL							
Pada 1 Januari 2018		1,608,600	-	1,608,600			
Pelunasan tahun semasa		275,152	-	275,152			
Pindahan dari harta tanah, loji dan peralatan	8	10,058	-	10,058			
PELUNASAN TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2018		1,893,810	-	1,893,810			
AMAUN BAWAAN							
Pada 31 Disember 2018		952,726	213,700	1,166,426			
11.2 TAHUN 2017	Nota	Perisian	Perisian	JUMLAH			
		komputer	komputer dalam pelaksanaan				
KOS							
Pada 1 Januari 2017		2,093,154	129,376	2,222,530			
- Seperti yang dinyatakan semula							
Tambahan dalam tahun		311,907	214,178	526,085			
Pindahan dari / (ke)		33,995	(33,995)	-			
Pindahan (ke) harta tanah, loji dan peralatan	8	(147,196)		(147,196)			
KOS PADA 31 DISEMBER 2017		2,291,860	309,559	2,601,419			
PELUNASAN TERKUMPUL							
Pada 1 Januari 2017		1,501,559	-	1,501,559			
- Seperti yang dinyatakan semula							
Pelunasan tahun semasa		195,359	-	195,359			
Pindahan (ke) harta tanah, loji dan peralatan	8	(88,318)		(88,318)			
PELUNASAN TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2017		1,608,600	-	1,608,600			
AMAUN BAWAAN							
Pada 31 Disember 2017		683,260	309,559	992,819			

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

12. PELBAGAI AKAUN BELUM BAYAR DAN PERBELANJAAN TERAKRU

	Nota	2018 RM	2017 RM
Pelbagai akaun belum bayar	(a)	17,025,703	14,298,474
Jabatan Kastam Diraja Malaysia (GST)	(b)	1,189,581	-
Deposit	(c)	10,991,428	10,336,837
Wang amanah		7,716	-
Kutipan agensi / luar		43,918	662
Pelbagai terimaan terdahulu		3,198,911	1,051,032
Wang amanah perkuburan		5,442,944	5,457,323
Wang amanah PPKB		125,145	73,682
		38,025,346	31,218,010

(a) Pelbagai akaun belum bayar terdiri daripada :

Akaun cek bayaran terbatal	156,946	176,382
Lain-lain sipiutang	15,794,762	13,109,191
Peruntukan bayaran audit	49,940	44,975
Utiliti terakru	995,155	946,443
Sipiutang pemungut hutang	28,900	21,483
	17,025,703	14,298,474

(b) Jumlah ini merujuk kepada perbezaan di antara cukai input dan cukai output yang wujud sebelum ini. Ianya masih belum dibayar kepada pihak Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM).

(c) Termasuk di dalam deposit adalah deposit yang diterima daripada pihak pemaju dan wang jaminan pelaksanaan masing-masing berjumlah RM5,641,684 dan RM2,317,678 (2017: RM5,758,517 dan RM1,472,206).

13. GERAN TERTUNDA

	2018 RM	2017 RM
Baki pada awal tahun	6,789,248	4,507,177
Terimaan geran tahun semasa	7,093,373	5,551,430
Tolak : Pelunasan	(12,149,560)	(3,269,359)
Baki pada akhir tahun	1,733,061	6,789,248

Geran tertunda ini adalah merujuk kepada geran yang diterima daripada pihak Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri bagi melaksanakan beberapa projek seperti menyelenggara jalan, projek landskap dan lain-lain.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

14. PERUNTUKAN MANFAAT KAKITANGAN

	2018 RM	2017 RM
Gantian Cuti Rehat		
Baki pada awal tahun	1,074,486	953,506
Tambahan	227,884	318,962
Pembayaran	(337,794)	(367,675)
(Terlebih) / Terkurang peruntuk	(79,136)	169,693
Baki pada akhir tahun	<u>885,440</u>	<u>1,074,486</u>
Ganjaran Pekerja Kontrak		
Baki pada awal tahun	129,073	-
Tambahan	65,377	129,073
Pembayaran	(129,073)	-
	<u>65,377</u>	<u>129,073</u>
	<u>950,817</u>	<u>1,203,559</u>
Peruntukan manfaat kakitangan dianalisa seperti berikut:		
Kurang daripada 12 bulan	343,699	546,003
Lebih daripada 12 bulan	607,118	657,556
	<u>950,817</u>	<u>1,203,559</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

15. PINJAMAN SEWA BELI

	2018 RM	2017 RM
Analisa sewa beli		
Bayaran balik dalam tempoh 1 tahun	517,470	645,170
Bayaran balik melebihi tempoh 1 tahun	1,142,910	1,660,644
	<hr/> 1,660,380	<hr/> 2,305,814
Tolak : Faedah tertunda	(157,797)	(263,926)
	<hr/> 1,502,583	<hr/> 2,041,888
Mewakili liabiliti sewa beli		
Matang dalam tempoh 12 bulan	441,949	539,208
Matang selepas tempoh 12 bulan	1,060,634	1,502,680
	<hr/> 1,502,583	<hr/> 2,041,888
Pinjaman sewa beli adalah terdiri daripada :-		
(i) Pinjaman RHB Islamic Berhad	68,850	256,374
Tujuan : Pembelian Kenderaan		
Jumlah : RM3,327,500.00		
Kadar Faedah : 3.0% - 3.15%		
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.		
(ii) Pinjaman Maybank Islamic Berhad	728,097	1,019,799
Tujuan : Pembelian Kenderaan		
Jumlah : RM1,191,934.72		
Kadar Faedah : 2.48% - 3.25%		
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.		
(iii) Pinjaman Maybank Islamic Berhad	705,636	765,715
Tujuan : Pembiayaan 2 unit lif		
Jumlah : RM776,590.00		
Kadar Faedah : 3.2%		
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.		
	<hr/> 1,502,583	<hr/> 2,041,888

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

16. PINJAMAN

	2018 RM	2017 RM
Analisa pinjaman		
Bayaran balik dalam tempoh 1 tahun	1,373,392	349,090
Bayaran balik melebihi tempoh 1 tahun	155,871,066	53,069,088
	<hr/> 157,244,458	<hr/> 53,418,178
Tolak : Faedah tertunda	(98,581,576)	(6,069,674)
	<hr/> 58,662,882	<hr/> 47,348,504
Mewakili pinjaman		
Matang dalam tempoh 12 bulan	1,373,392	349,090
Matang selepas tempoh 12 bulan	57,289,490	46,999,414
	<hr/> 58,662,882	<hr/> 47,348,504
Pinjaman-pinjaman adalah terdiri daripada :-		
Pinjaman Kerajaan Negeri		
(i) Tujuan : Membangunkan Pasar Besar Seremban (1974)	1,319,510	1,364,913
Jumlah : RM 2,713,400.88		
Faedah : Tiada		
Tempoh Bayaran Balik : 28 tahun (1.1.2011 - 31.1.2039)		
Cagaran : Tiada		
(ii) Tujuan : Membangunkan Rumah Pangsa Lobak	2,266,919	2,275,884
Jumlah : RM6,750,000		
Faedah : Tiada		
Tempoh Bayaran Balik : 68 tahun (1.1.2012 - 31.1.2079)		
Cagaran : Tiada		
Pinjaman Bank Berlesen		
(i) Tujuan : Membangunkan Premis Perniagaan Pusat Perdagangan Paroi	3,966,157	4,107,707
Jumlah : RM4,400,000.00		
Faedah : 6.85%		
Tempoh Bayaran Balik : 20 tahun (1.10.2016 - 30.09.2035)		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank		
Simpanan tetap - RM5,000,000		
(ii) Tujuan : Membangunkan Wisma Bandar Raya Seremban	38,568,179	39,600,000
Jumlah : RM39,600,000		
Faedah : 6.85%		
Tempoh Bayaran Balik : 16 tahun (1.04.2017 - 30.04.2033)		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank		
Simpanan tetap - RM5,000,000		
(iii) Tujuan : Membangunkan Ubahsuai Bangunan Wisma Bandar Raya Seremban	12,542,117	-
Jumlah : RM18,000,000		
Faedah : 6.85%		
Tempoh Bayaran Balik : 16 tahun (1.06.2018 - 31.05.2034)		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank		
	<hr/> 58,662,882	<hr/> 47,348,504

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

17. URUSNIAGA BUKAN PERTUKARAN

	2018 RM	2017 RM
Cukai taksiran	61,830,937	60,761,976
Geran kerajaan dan sumbangan awam	40,009,327	42,278,702
Lesen, bayaran pendaftaran dan permit	6,595,705	6,291,748
Sumbangan membantu kadar	3,270,365	3,270,365
Notis dan denda	3,303,710	3,628,379
Lain-lain terimaan	209,541	225,862
Hutang ragu baikpulih	-	790,123
	115,219,585	117,247,155

18. URUSNIAGA PERTUKARAN

	2018 RM	2017 RM
Perkhidmatan dan bayaran perkhidmatan	5,053,468	4,363,735
Sewaan	3,139,746	4,154,012
Faedah	2,016,437	2,152,363
Perolehan dari jualan barang	610,255	636,860
	10,819,906	11,306,970

19. PERBELANJAAN PERJALANAN DAN SARA HIDUP

	2018 RM	2017 RM
Makanan dan minuman	7,414	19,870
Penginapan	208,652	196,009
Elaun perjalanan, bayaran tambang bas & taxi	269,464	306,511
Bayaran-bayaran lain	13,022	11,369
	498,552	533,759

20. UTILITI

	2018 RM	2017 RM
Elektrik	9,026,384	9,199,050
Air	1,599,585	1,405,428
Telefon	437,844	437,431
Pos	214,503	212,626
Pembentungan	171,682	181,657
	11,449,998	11,436,192

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

21. SEWAAN

	2018 RM	2017 RM
Sewaan bangunan pejabat	608,999	504,865
Sewaan alat kelengkapan elektronik yang lain	102,744	122,232
Kenderaan penumpang	500	33,200
Sewaan pelbagai alat kelengkapan penyiaran	6,700	33,300
Sewaan jentera lain-lain	14,500	21,100
Sewaan jentera pertanian	25,674	5,404
Bayaran sewaan lain-lain	31,707	91,290
	790,824	811,391

22. BEKALAN BAHAN-BAHAN MENTAH

	2018 RM	2017 RM
Bitumen termasuk premix	591,392	457,060
Alat-alat ganti	910,212	699,363
Petroleum dan bahan-bahan pembakar	534,039	567,476
Bekalan pertanian	163,790	292,640
Kimia dan bahan-bahan kimia	309,628	205,995
Logam	198,441	225,088
Getah dan barang-barang buatan getah	95,615	115,973
Kayu dan keluaran kayu	18,904	17,565
	2,822,021	2,581,160

23. BEKALAN DAN BAHAN-BAHAN LAIN

	2018 RM	2017 RM
Bekalan pejabat	677,272	577,905
Bekalan tenunan dan barang-barang pakaian	494,020	437,737
Bekalan am	311,234	406,825
Bekalan riadah	22,790	74,960
Bekalan dan bahan fotografi	9,468	15,388
	1,514,784	1,512,815

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

24. PENYELENGGARAAN DAN PEMBAIKAN KECIL

	2018 RM	2017 RM
Penyelenggaraan kemudahan	4,211,965	6,231,034
Penyelenggaraan bangunan termasuk lif dan alat keselamatan	1,180,831	1,491,900
Penyelenggaraan alat kelengkapan pejabat, perabot dan kelengkapan	41,697	15,505
Penyelenggaraan kenderaan dan jentera	184,534	162,100
Penyelenggaraan alat kelengkapan elektronik	610,293	689,115
Penyelenggaraan alat kelengkapan elektrik	142,331	298,684
Penyelenggaraan alat-alat lain	19,495	3,900
	6,391,146	8,892,238

25. PERKHIDMATAN IKHTISAS DAN HOSPITALITI

	Nota	2018 RM	2017 RM
Perkhidmatan yang dibeli	(a)	22,711,671	22,298,456
Bayaran kepada pekerja sementara dan sambilan		5,961,727	6,062,678
Kerian, hospitaliti dan honorarium		947,823	895,654
Perkhidmatan percetakan dan menjilid		535,298	484,631
		30,156,519	29,741,419
(a) Perkhidmatan yang dibeli terdiri daripada :			
Perkhidmatan yang lain		19,921,679	19,152,763
Perkhidmatan perubatan		934,846	1,047,496
Perkhidmatan latihan kakitangan		240,383	411,010
Perkhidmatan perlindungan dan keselamatan		580,836	457,301
Perkhidmatan arkitek		57,044	214,623
Perkhidmatan persediaan makanan		163,894	261,487
Perkhidmatan jurutera		277,946	239,498
Perkhidmatan pengiklanan		104,858	172,796
Perkhidmatan jurukur		47,022	13,755
Perkhidmatan perundangan		136,266	183,515
Perkhidmatan penghantaran bil		59,143	56,327
Perkhidmatan perakaunan dan auditan		49,940	65,063
Perkhidmatan penyenggaraan apartment		14,242	12,400
Perkhidmatan fotografi, blue printing dan mikrofilem		14,800	5,000
Perkhidmatan pengangkutan sampah		2,095	5,422
Perkhidmatan penyelenggaraan		69,159	-
Perkhidmatan komputer dan prosesan data		37,518	-
		22,711,671	22,298,456

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

26. PEMBERIAN DALAM NEGERI

	2018 RM	2017 RM
Pemberian kepada Kelab Sukan	297,000	354,000
Pemberian kepada Lain-Lain Persatuan	1,245	12,299
Bantuan kematian	3,000	3,000
	<u><u>301,245</u></u>	<u><u>369,299</u></u>

27. TUNTUTAN INSURANS DAN PAMPASAN

	2018 RM	2017 RM
Individu	<u><u>6,816</u></u>	<u><u>27,967</u></u>

28. FAEDAH

	2018 RM	2017 RM
Faedah yang dibayar atas pinjaman	2,440,271	1,580,451
Pembalikan masa kini	145,632	148,892
	<u><u>2,585,903</u></u>	<u><u>1,729,343</u></u>

29. PELBAGAI PERBELANJAAN

	2018 RM	2017 RM
Pelbagai termasuk premium insuran, komisen bank	557,266	528,001
Cukai, cukai tanah dan duti setem	121,429	116,944
Yuran persatuan	-	3,000
Pulangan balik hasil	1,952	2,873
Cukai barang dan perkhidmatan (GST) terlebih tuntut	2,462,209	-
	<u><u>3,142,856</u></u>	<u><u>650,818</u></u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

30. PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

	2018 RM	2017 RM
Menaiktaraf jalan dan lorong-lorong	17,879,516	27,813,467
Memasang dan menukar lampu	2,057,177	2,144,461
Lain-lain infrastruktur	897,534	1,149,447
Menaiktaraf longkang dan saliran	1,019,512	2,305,875
Membina Taman Permainan kanak-kanak	-	239,460
Keselamatan rangkaian	6,360	8,660
Pengindahan di kawasan Majlis/Projek Lanskap	148,791	424,111
Pembangunan sistem aplikasi perisian	36,392	32,083
Menyelenggara pondok menunggu bas	140,999	204,217
Membina billboard sekitar Seremban	13,800	-
Gis Secara Lan	111	-
Menaiktaraf padang bola sepak, tenis dan futsal	139,248	120,000
Pelaksanaan Bandar Sejahtera	-	376,127
Bantuan bencana alam	63,243	-
	<hr/> <u>22,402,683</u>	<hr/> <u>34,817,908</u>

31. TANGGUNGAN LUAR JANGKA

Per: Mahkamah Majistret di Seremban, Malaysia

Guaman No: NA-22NCVC-1-01-2017

Goh Ban Lai - Iwn - MPS

Pihak Majlis melalui Guaman No. NA-22NCVC-1-01/2017 telah disaman oleh Goh Ban Lai yang menuntut pampasan pencerobohan di atas tanah pemilik Lot 17359, 18082 dan 18083 Bandar Seremban.

Atas tuntutan , pihak Majlis telah gagal, cuai atau enggan untuk mengenalpasti dan menghubungi pemilik lot-lot tanah tersebut sebelum membuat pembinaan jalan tar, longkang dan memagar tanah pemilik.

Pihak Majlis telah mengambil tindakan untuk menutup jalan dan mengalihkan longkang tersebut daripada tanah Plaintiff dan kerja-kerja pengalihan sedang dijalankan.

Oleh kerana keputusan ke atas kes ini masih belum diketahui, kesan kewangan ke atas akaun, sekiranya ada, belum dapat ditentukan dengan pasti.

32. INSTRUMEN KEWANGAN - DASAR PENGURUSAN RISIKO

Risiko kredit

Risiko kredit adalah risiko kerugian yang mungkin timbul disebabkan oleh kegagalan pihak lain di dalam menjalankan kewajipannya. Pendedahan kepada risiko kredit wujud daripada akaun-akaun belum terima. Bagi wang tunai dan baki di bank, Majlis mengurangkan risiko kredit dengan berurusan secara eksklusif dengan institut kewangan yang mempunyai penarafan kredit yang tinggi.

Objektif Majlis adalah untuk mencari pertumbuhan berterusan sementara meminimumkan kerugian yang timbul kerana peningkatan dalam pendedahan risiko kredit. Majlis hanya berurusan dengan pihak yang mempunyai kelayakan kredit yang baik. Ia telah menjadi polisi Majlis bahawa semua siberhutang yang ingin berdagang hendaklah melalui prosedur pengesahan kredit. Tambahan pula, baki belum terima akan sentiasa dipantau secara berterusan.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

32. INSTRUMEN KEWANGAN - DASAR PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Risiko Kecairan

Risiko kecairan adalah risiko bahawa Majlis akan menghadapi kesukaran dalam memenuhi kewajipan kewangan oleh kerana kekurangan dana. Pendedahan Majlis kepada risiko kecairan wujud daripada perbezaan dalam kematangan aset kewangan dan liabiliti kewangan. Jadual di bawah menunjukkan profil kematangan liabiliti Majlis pada tarikh laporan berdasarkan obligasi pembayaran semula diskaun kontrak.

	Dalam tempoh setahun RM	Lebih tempoh setahun RM	Jumlah RM
Pada 31 Disember 2018			
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan	38,025,346	-	38,025,346
Pinjaman sewa beli	441,949	1,060,634	1,502,583
Pinjaman	1,373,392	61,666,461	63,039,853
	39,840,687	62,727,095	102,567,782
Pada 31 Disember 2017			
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan	31,218,010	-	31,218,010
Pinjaman sewa beli	539,208	1,502,680	2,041,888
Pinjaman	349,090	51,522,017	51,871,107
	32,106,308	53,024,697	85,131,005

Risiko Kadar Faedah

Risiko kadar faedah adalah risiko bahawa nilai wajar atau aliran tunai masa hadapan bagi instrumen kewangan Majlis akan berubah-ubah kerana perubahan dalam pasaran kadar faedah.

Analisis sensitiviti bagi risiko kadar faedah

Pendedahan Majlis kepada risiko kadar faedah timbul terutamanya daripada pinjaman mereka. Pelaburan Majlis dalam aset kewangan kebanyakannya untuk jangka pendek dan kebanyakannya adalah deposit kewangan.

Pada tarikh pelaporan, jika kadar faedah adalah pada 10 mata asas lebih rendah / tinggi, dengan semua pemboleh ubah lain yang adalah sekata, kurangan bersih Majlis adalah pada RM550,765 lebih tinggi (2017 : RM437,077).

Aset dan liabiliti kewangan Majlis yang lain adalah tidak mempunyai kesan ketara ke atas Penyata Prestasi Kewangan Majlis.

Nilai Saksama

Nilai dibawa tunai dan kesetaraan tunai, belum terima dan belum dibayar adalah menyamai nilai saksamanya kerana tempoh matangnya yang pendek.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

33. KAKITANGAN PENTING PIHAK PENGURUSAN

Kakitangan penting pihak pengurusan adalah mereka yang mempunyai kuasa dan tanggungjawab untuk perancangan, arahan dan kawalan ke atas aktiviti-aktiviti Majlis sama ada secara langsung atau tidak langsung. Kakitangan penting hanya terdiri oleh Ahli-Ahli Majlis sahaja dimana pembayaran yang dibuat kepada mereka adalah seperti berikut:

	2018	2017
Jumlah kakitangan penting pihak pengurusan	25	24
	2018 RM	2017 RM
Jumlah ganjaran	<u>558,859</u>	<u>681,955</u>

34. KOMITMEN MODAL

	2018 RM	2017 RM
Ubahsuai bangunan Majlis Bandaraya Seremban	3,177,439	426,015
Baikpulih Pasar Besar Seremban	6,267,468	-
Pembinaan gerai	854,560	2,367,354
Pembinaan pusat komuniti	-	78,790
Perisian dalam pelaksanaan	585,000	199,295
	<u>10,884,467</u>	<u>3,071,454</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

35. NOTA BAGI PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR

Bajet Majlis telah diluluskan dan dibentangkan atas asas tunai bagi tempoh kewangan dari 01 Januari 2018 sehingga 31 Disember 2018. Jumlah bajet ini telah dibentangkan dalam Mesyuarat Khas Belanjawan MPS pada 10 Oktober 2017. Bajet asal telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, Negeri Sembilan pada 13 Disember 2017. Peruntukan tambahan telah dibuat kepada bajet yang telah diluluskan mengikut kelulusan khusus daripada pihak berkuasa yang berkenaan. Peruntukan tambahan ini telah dimasukkan ke dalam bajet asal oleh Majlis setelah menerima kelulusan. Pada tahun 2018, Majlis mencatatkan peruntukan tambahan berjumlah RM10,050,000.00

Belanjawan dan penyata kewangan Majlis disediakan dengan menggunakan asas yang berlainan daripada penyata kewangan. Penyata kewangan disediakan pada asas akruan menggunakan klasifikasi berdasarkan jenis perbelanjaan di dalam penyata prestasi kewangan, manakala bajet disediakan pada asas tunai. Jumlah dalam penyata kewangan ini telah disusun semula dari asas akru kepada asas tunai dan dikelaskan semula dengan pembentangan berada pada asas yang sama sepetimana bajet yang telah diluluskan. Perbandingan jumlah bajet dan sebenar, yang disediakan secara perbandingan dengan bajet yang diluluskan, kemudiannya dibentangkan di dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar. Selain perbezaan asas ini, pelarasan kepada jumlah dalam penyata kewangan juga dibuat untuk perbezaan dalam format dan klasifikasi yang diterima pakai bagi pembentangan penyata kewangan dan bajet yang diluluskan.

Perbezaan masa wujud apabila tempoh bajet disediakan berbeza daripada tempoh kewangan penyata kewangan ini disediakan.

Perbezaan entiti wujud apabila bajet tidak mengambilkira program-program atau aktiviti-aktiviti yang tidak direkodkan di dalam penyata kewangan ini.

Pelarasan antara jumlah sebenar seperti yang dinyatakan dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar dan jumlah sebenar dalam penyata aliran tunai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 adalah seperti di bawah.

Penyesuaian antara jumlah sebenar seperti yang dinyatakan di dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar dan jumlah sebenar dalam penyata aliran tunai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 adalah seperti di bawah:

	Nota	Operasi RM	Pelaburan RM	Pembayaran RM	Jumlah RM
Jumlah sebenar di dalam Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar Perbezaan asas	(a)	4,939,662 8,380,350	(4,464,107) (16,681,763)	(3,016,767) 11,205,937	(2,541,212) 2,904,524
Jumlah sebenar dalam Penyata Aliran Tunai		13,320,012	(21,145,870)	8,189,170	363,312

Nota a:

Perbezaan asas merujuk kepada pembayaran yang dibuat di dalam tahun kewangan semasa tetapi merupakan pembayaran berhubung tahun kewangan yang lalu.

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

36. ANGKA-ANGKA BANDINGAN

Sebahagian daripada angka-angka bandingan berikut telah diubahsuai bagi mengambil kira persembahan tahun kewangan semasa.

Nota	<i>Seperti Dinyatakan Terdahulu</i> RM	Pelarasan tahun lalu RM	Kesan pemakaian MPSAS RM	<i>Seperti Dinyatakan Semula</i> RM			
				36.2.			
Kesan ke atas							
Penyata Kedudukan Kewangan							
Hartanah, Loji dan peralatan							
Bangunan	(a)	44,790,533	76,420	- 44,866,953			
Alatan pejabat	(b)	9,593,825	93,442	- 9,687,267			
Peruntukan susutnilai alatan pejabat	(c)	(5,927,271)	(68,450)	- (5,995,721)			
Aset infrastruktur	(d)	-	-	2,708,086,761 2,708,086,761			
Peruntukan susutnilai aset infrastruktur	(e)	-	-	(60,428) (60,428)			
			101,412	2,708,026,333			

Nota 36.1 :

Pelarasan ini merupakan pelarasan tahun lalu yang dinyatakan semula seperti berikut :

Hartanah, Loji dan Peralatan

- (a) Bangunan
 - (i) Pelarasan tahun lalu dibuat bagi harta tetap Majlis yang telah diiktiraf sebagai belanja pada tahun sebelum kepada harta tetap Majlis. Harta tetap tersebut adalah tandas awam Jalan Lee Sam dengan kos RM76,420.
- (b) Alatan pejabat
 - (i) Pelarasan tahun lalu dibuat bagi mempelaraskan kesilapan merekod dua kali separuh kos sistem e-Public dan MySms dalam senarai aset berjumlah RM45,000.
 - (ii) Pelarasan alatan pejabat terkurang rekod bagi Jabatan Kewangan, Penilaian dan Undang-Undang yang tidak direkod pada tahun sebelumnya sebanyak RM156,442.
 - (iii) Pelarasan bagi hapuskira alatan pejabat Majlis yang tidak dihapuskira pada tahun 2013 iaitu mesin salinan pendua konica minolta berjumlah RM18,000.
- (c) Peruntukan susutnilai alatan pejabat
 - (i) Pelarasan tahun lalu adalah disebabkan oleh peruntukan susutnilai terlebih caj sebanyak RM44,998 bagi kesilapan merekod dua kali separuh kos sistem seperti di para (b), (i).
 - (ii) Pelarasan tahun lalu dibuat bagi peruntukan susutnilai terkurang caj sebanyak RM131,446 bagi pelarasan terkurang rekod seperti di para (b), (ii).
 - (iii) Pelarasan tahun lalu adalah disebabkan oleh pelarasan hapuskira seperti di para (b), (iii) dengan peruntukan susutnilai sebanyak RM17,998.

Nota 36.2. :

Pelarasan ini merujuk kepada kesan pemakaian MPSAS bagi tahun peralihan ketiga iaitu :

Hartanah, Loji dan Peralatan

- (d) Aset infrastruktur
 - (i) Pelarasan bagi merekodkan kos aset infrastruktur jalan raya, jambatan dan pondok menunggu bas Majlis yang belum direkodkan masing-masing berjumlah RM2,675,351,274, RM24,095,808 dan RM8,579,251.
- (e) Peruntukan susutnilai aset infrastruktur
 - (i) Pelarasan bagi merekodkan peruntukan susutnilai terkurang caj aset infrastruktur pondok bas Majlis berjumlah RM60,428.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

37. PENGGABUNGAN ANTARA MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN DENGAN MAJLIS PERBANDARAN NILAI

Pada 27 Disember 2016, Majlis dan Majlis Perbandaran Nilai (MPN) telah menandatangani perjanjian jual beli bersama dengan AEON Big (M) Sdn. Bhd. bagi pembelian sebuah bangunan yang terletak di Taman Forest Height, Geran 245947, Lot 24392, Mukim Bandar Seremban, Daerah Seremban berjumlah RM42,500,000.00. Pembelian bangunan ini dibiayai melalui pinjaman dengan Bank Islam Malaysia Berhad.

Hak milik pendaftaran geran ini telah sempurna pada 4 April 2017.

Bagi tujuan penyediaan Penyata Kewangan, nilai bawaan bangunan ini dilaporkan sebanyak RM41,222,849.74 termasuk kos yang terlibat secara langsung di dalam pembelian tersebut. Bayaran sebanyak RM39,600,000 telah dibiayai melalui pinjaman Bank Islam Malaysia Berhad bagi tempoh selama 15 tahun. Pinjaman dibuat atas nama Majlis dan MPN hanya sebagai penjamin pinjaman sahaja.

Perkongsian sama rata untuk tujuan perolehan ini telah diambilkira dalam:

	Nota	Bahagian Majlis RM	Bahagian MPN RM	Jumlah RM
i) Nilai bangunan termasuk kos langsung	8	20,611,425	20,611,425	41,222,850
ii) Kos ubahsuai bangunan	10	7,862,101	7,862,101	15,724,202
iii) Ansuran bayaran balik pinjaman bangunan		1,586,394	1,586,394	3,172,788

Pembelian bangunan ini adalah bagi menempatkan kakitangan MPS dan MPN yang akan bergabung menjadi Majlis Bandaraya Seremban. Pengisytiharan sebagai bandar raya ini dijangka akan dilaksanakan pada Januari 2020 sempena Hari Keputeraan Yang di-Pertuan Besar Negeri Sembilan Tuanku Muhriz Ibni Almarhum Tuanku Munawir yang ke-72.